

دوره ششم تقنینیه

مذاکرات مجلس

شماره

۱۹۵

جله

۲۳۰

تاریخ تأسیس آذر

۱۳۰۵

جله پنج شنبه ۲۴

فروردین ماه ۱۳۰۷

مطابق ۲۱ شوال الکریم

۱۳۴۶

مندرجات

فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی

خواهد بود

پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود.

مطبعة مجلس

قیمه اشتراك

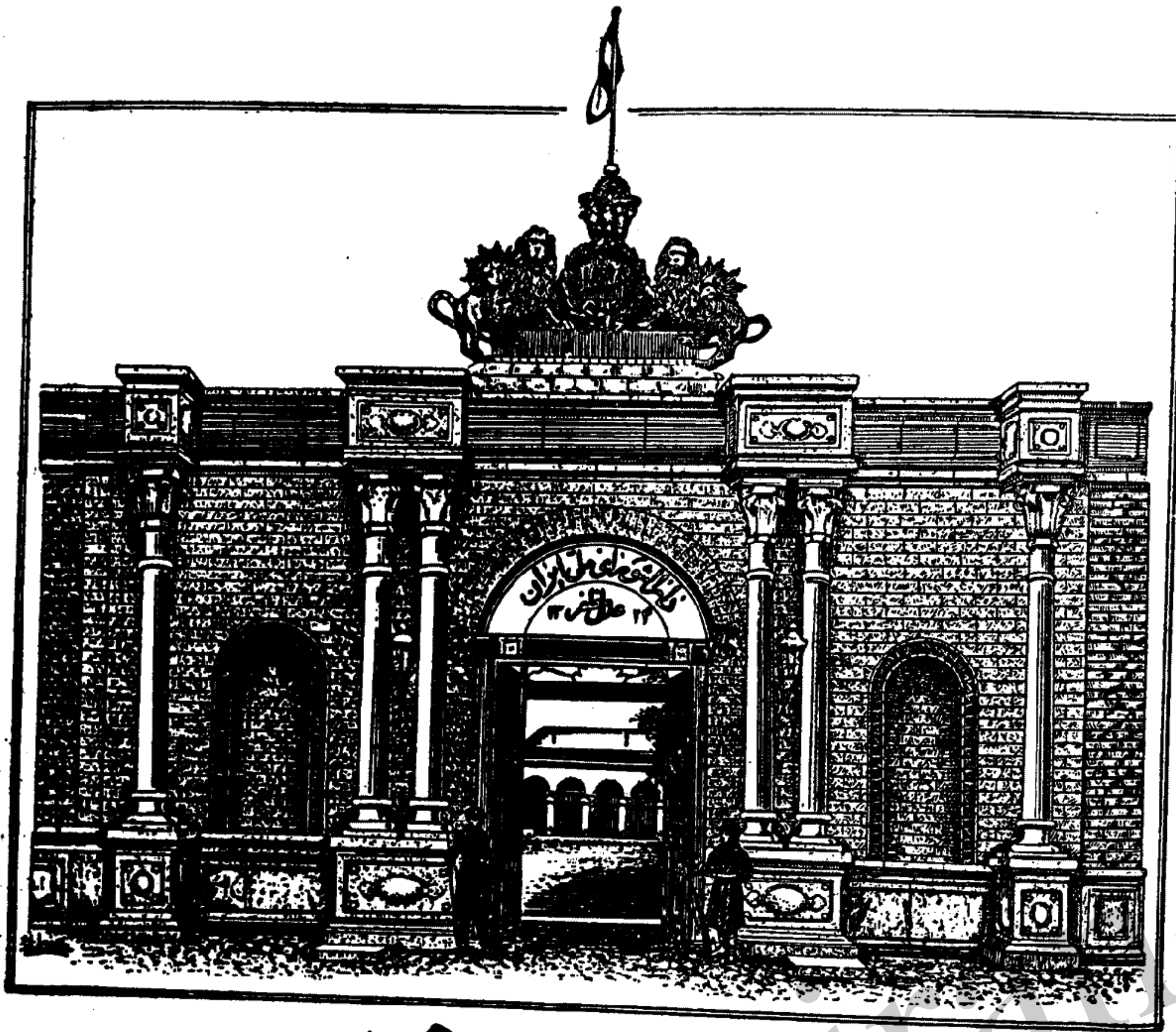
داخله ایران سالیانه ده تومان

خارج « دوازده تومان

قیمه تک شماره

یک قران

فهرست مندرجات

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس پنج شنبه ۲۳ فروردین ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۱ شوال المکرم ۱۳۴۶

جلسه ۲۳۰

رئیس - صورت مجلس ابراهیمی ندارد.
 (گفتند - خیر)
 رئیس - بیستنهاده آقای شریعت زاده
 (مجلس دو ساعت ونیم قبل از ظهر بریاست آقای پیرنیا تشکیل گردید)
 (صورت مجلس بوم سه شنبه ۲۱ فروردین را آقای دولتشاهی قرائت نمودند)

شماره	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	بقیه شور نسبت بجزیر کمیسیون محاسبات مجلس راجع به بودجه سنه ۱۳۰۷ مجلس	۴۰۵۳	۴۰۲۴
۲	مذاکره نسبت به لایحه تمدید اختیارات رئیس کل مالیه و تصویب آن	۴۰۶۴	۴۰۶۵
۳	مذاکره نسبت بجزیر کمیسیون بودجه راجع به يك دوازدهم فروردین ماه ۱۳۰۷ و تصویب آن	۴۰۶۵	۴۰۷۹
۴	قانون تمدید اختیارات آقای مهدقلی خان هدایت رئیس کل مالیه تا هفتاد روز	۴۰۷۹	۴۰۷۹
۵	قانون اجازه پرداخت اعتبارات مصوب ۱۳۰۶ در فروردین ماه ۱۳۰۷ بابت مخارج مملکتی	۴۰۷۹	۴۰۷۹

(اینطور خوانده شد)

پیشنهاد میکنم اولاً خبر کمیسیون بودجه را جمع به تمدید اختیارات رئیس کل مالیه در درجه اول مطرح شود ثانیاً خبر کمیسیون بودجه را جمع بیک دوازدهم در درجه دوم مطرح شود

رئیس - مخالفی دارد؟

آقا سید یعقوب - بنده مخالفم

شریعت زاده - بنده موافقت میکنم که بعد از بودجه مجلس باشد

رئیس - ماده چهار بودجه مطرح است

(شرح ذیل قرائت شد)

ماده ۴ - مجلس شورای ملی بآداره مباشرت مجلس اجازه میدهد که عوائد مطبوعه مجلس و باغ بهارستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس را تماماً در بانک معتبری گذاشته بانضمام عوائد ۱۳۰۵ و ۱۳۰۶ مؤسسات مزبور برای وارد کردن ماشین کاغذسازی و لوازم تأسیس و استخدام متخصص اختصاص دهد که هرچه زودتر از طرف اداره مباشرت اقدام بعمل آید

رئیس - آقای باسائی

باسائی - بنده با این ماده مخالفتی ندارم ولی خواستم استعلام کنم که این مبلغی که آقای ارباب در جلسه گذشته تذکر دادند که ذخیره شده است برای تهیه کارخانه کاغذ سازی تاکنون چه اقدامی کرده اند؟ بالاخره در حدود نود هزار تومان پول ذخیره شده است و ممکن بوده است که با یک مؤسسات خارجی مذاکره بکنند و چون خودشان تشریف ندارند ممکن است آقای مخبر توضیح بدهند که در این باب چه اقدامی کرده اند

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض میکنم این بهترین فکری بود که در مجلس پنجم برای ایجاد یک کارخانه کاغذ سازی در ایران از طرف نمایندگان ابراز شد و بطوریکه آقایان نمایندگان مستحضرند قریب نود هزار تومان موجود است

ولی این مبلغ برای آن کارخانه که ما واقعاً انتظار داریم که نامین حوائج مملکت را بکند کافی نیست اداره مباشرت در این قسمت يك مراسلانی بکارخانجات خارجه نوشته است و زمینه هائی تهیه کرده است و البته وقتی که مبلغ لا اقل بضعت برسد يك کارخانه آرومند توانائی که لاقل بتواند يك قسمت حوائج مملکت را تامین کند وارد میشود آقایان مطمئن باشند که با مبلغی که هر ساله اضافه میشود قریباً عملی خواهد شد

رئیس - آقای عمادی

عمادی - بنده موافقم

رئیس - آقای بیات

بیات - نظر به اینکه آقای ارباب تشریف آوردند بنده هم همان اظهاراتی را که آقای باسائی فرمودند در کمیسیون بودجه هم مخصوصاً تذکراتی به آقای ارباب داده شد و تقاضا شد که زودتر اگر ممکن بشود در صد يك اقداماتی بر آیند و يك کاتالگهائی بخواهند و بکارخانجاتی که ممکن است يك مذاکراتی بکنند که زودتر این کارخانه بیاید و عملی شود و البته يك محلی هم که در سال شصت هفتاد هزار تومان عایدات اوست مجلس برای اینکار معین کرده و از همان محل میتوانند در ظرف سه چهارسال کلیه وجه مال المصلحه را بپردازند بالاخره بنده میخواستم از آقای ارباب بپرسم سوال کنم که در این باب چه اقدامی کرده اند و ممکن است در ظرف این چندماهه که به آخر دوره مانده است این اقدام را بکنند که کارخانه خریداری شود یا اینکه موکول است به دوره بعد

رئیس - آقای ارباب

ارباب کیخسرو - ناچندی قبل از این ماهیچگونه اقدامی نمی توانستیم بکنیم چون آن وجوهی که اختصاص داده شده بود برای کارخانه کاغذسازی وزارت مالیه در تحت اختیار اداره مباشرت نگذاشت البته نظر آقایان اعضاء کمیسیون بودجه هست

که در یکی از جلسات مخصوصاً در آنجا مذاکراتی شد رئیس محاسبات کل وزارت مالیه در آنجا بودند و بالاخره کمیسیون بودجه تذکر دادند بآنها که باید این پول در تحت اختیار اداره مباشرت باشد و به بنده هم دستور داده شد که حالا که این ترتیب داده شد موقعی است که شما اقدامات خودتان را شروع کنید. از طرف مقام منبع ریاست هم مکرر اقدام در این باب شده بود بالاخره مبلغی از آن وجه را که در حدود چهل هزار تومان باشد بیک سپرده اند ولی این ترتیب کاملاً برخلاف قانون است و تا حال مکرر از طرف اداره مباشرت به وزارت مالیه تذکر داده شده است ولی باید صریح عرض کنم که وزارت مالیه به چوجه اعتنا بقانون نکرده است در ماده قانون صراحتاً نوشته شده است که بایستی در تحت اختیار اداره مباشرت باشد ولی خزانه پولی که بیک داده است قبض نامسم خودش گرفته است نهایت در آنجا قید کرده اند که چنانچه پولی لازم باشد بامضاء خزانه داری و اداره مباشرت داده شود. ما در این باب اعتراض کردیم و چندین عریضه هم عرض کردیم در هیئت رئیسه هم این مسئله مطرح شد قانون را آوردند و دیدند معلوم شد که وزارت مالیه برخلاف قانون عمل کرده است. در این باب البته رأی با مجلس است و مخصوصاً آنچه خواستم اینجا عرض کنم که در ماده چهارم بودجه که میگردد واقعاً اگر قانون میگردد که باید وزارت مالیه تبعیت از قانون بکند و الا اگر وزارت مالیه بخواهد عمل و اراده خودش رفتار کند اینها را هیچ لازم نیست رای بدهید این را لازم بود عرض کنم که يك قسمت ناخیرش از طرف وزارت مالیه شده است اما از آن روزیکه در کمیسیون بودجه در این باب به بنده تذکر دادند از طرف اداره مباشرت اقدام شد و اقدام اولیه این بود که يك نفر متخصص مدت شش ماه بیاورد اینجا و مطالعه کند اولاً ضرورت رقم کاغذ را، ضرورت مقدار کاغذی که لازم است مصرف شود و در چه نقاطی محل مصرف آن

ممکن است؛ زیرا بدیهی است ما اگر با نداشتن راه در شمال کاغذ تهیه کنیم و آن کاغذ را بخواهیم بجنوب حمل کنیم با نداشتن وسایل آنوقت در بنادر جنوب کاغذ را خیلی ارزان تر وارد میکنند باید تمام این ملاحظات را بفرمائید باید ملاحظه شود که ما چه رقم کاغذ لازم داریم و در حدود آن چه قسم کارخانه ما میتوانیم وارد کنیم. او چقدر قیمت خواهد داشت و در اینموضوع بطوری که بنده در راپرت اول هم بعرض رساندم این کار عبارت از ماشین تنها نیست ماشین یکی از لوازم آن است و چیز های لازم تر از ماشین می خواهد. اشجار مخصوصی است که باید از آن اشجار خمیر بسازند. لوازم او متنوع است. بنیه است، پارچه است، گاه است، چوهای جنگلی است، بالاخره باید متخصص بیاید و ببیند که در کدام نقطه این وسایل بیشتر فراوان است که در آنجا کارخانه تاسیس شود و اشجاری عرض بشود که بتوانند خمیر مایه بعمل بیاورند و بیک از ضروریات آب و هوای مخصوص است که باید با آب و هوای مخصوص کاغذ صحیح بعمل بیاورند و همه اینها را بنده در ضمن راپرت بعرض رسانده ام. این بود که ما با شکار محاذات داخل مذاکره شدیم که در تمام مالکی که اختصاص دارند از این ماشین آلات کاغذسازی و اطلاعات لازمه در این باب کاغذ سازی دارند پیشنهاد خودشان را بدینجهت که بیکه ایلاً اختصاصی برای تهیه بجهت اطلاع جلعق خود تهیه بکنند. بجهت اطلاع دولت در این باب بجهت اطلاع دولت در این باب منتظریم. لایحه ای دیگر هم در اطلاع بجهت اطلاع دولت در این باب ملاحظاتی بعمل آید از این جهت مملکت و حقوق از هر جنبه و بعد نتیجه این در این مورد هم در این مجلس برسانیم که اجازه بدهند اقدامات عملی بشود و در معاون وزارت مالیه هم از این جهت مطالبه مجلس همیشه در بانک در دسترس اداره مباشرت هست. هر وقت اقدام بکنند برای خرید ماشین آلات و چیز دیگر بیک موجود است و در دسترس اداره مباشرت است

رئیس - آقای ارباب

ارباب کیخسرو - اسناد وزارتنامه در اداء مباشرت موجود است رسید از بانک گرفته اند و سواد آن را هم به اداره مباشرت فرستاده اند که پرداخت آن به اجازه خزانه داری و به امضاء اداره مباشرت خواهد بود بنده عرض می کنم دخالت خزانه در اینجا برخلاف قانون است حالا هر چه را مجلس صلاح بداند اداره مباشرت حرفی ندارد ولی نا آن رای باقی است باید مطابق او عمل شود

جمعی از نمایندگان مذاکرات کافی است

بیات - بنده با کفایت مذاکرات مخالفم

رئیس - بفرمائید

بیات - عرض میکنم که این يك قضیه مهمی است و بایستی در اطراف آن مذاکره شود آقایان نظر بانی دارند که میخواهند برای تذکر به اداره مباشرت اظهار کنند که این کار عملی شود این است که بنده مقتضی میدانم که مذاکرانی بشود که اداره مباشرت مقدم به این امر شوند و اگر لازم است لایحه اش را بیاورند بمجلس که اجازه آن داده شود به این جهت عقیده ام این است که مذاکره شود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده خواستم توجه بدم آقای بیات را که مذاکره کردن در وقتی است که در این موضوع مخالفی باشد کسیکه مخالف نیست بالاخره در کمیسیون قدیم تشریف داشتید در این مسئله اقدام شد معاون محترم وزارت مالیه يك اظهاری کردند و کاملاً دانستند که مقصود مجلس چیست هم عملی شدن است و هم اقدام کردن خواستم عرض کنم که کسی مخالف نیست خوبست ایشان هم موافقت بفرمایند

رئیس - آقایان اینکه مذاکرات را کافی میدانند قیام

فرمایند .

[اغلب قیام نمودند]

رئیس - اکثریت است . پیشنهاد آقای عباسمیرزا (اینطور خوانده شد)

تبصره ماده چهار - اداره مباشرت مکلف است که هر ششماه صورت عایدات مطبوعه را طبع و توزیع نماید
رئیس - آقای عباسمیرزا

عباسمیرزا - عرض میکنم برای خاطر اینکه آقایان وکلا مطلع شوند از عوائد مطبوعه مجلس پیشنهاد کردم که هر ششماه يك مرتبه صورت عوائد طبع شود زوار مخبر کمیسیون - عرض میکنم که در اصل بودجه يك چیز تازه اختراع شده بودجه مجلس هم مثل بودجه مملکتی است که تقدیم میشود و این پیشنهاد نماینده محترم عملی نیست اگر نماینده محترم در دوره هفتم موفق شدند میتوانند تشریف ببرند بحسابات و رسیدگی کنند

رئیس - آقای ارباب کیخسرو

ارباب کیخسرو - عرض میکنم که اگر برای اطلاع آقایان نمایندگان است که همیشه حق دارند از جزئیات محاسبات مجلس مطلع شوند دفاع برای همه شان باز است کمیسیون محاسبات همیشه حق دارد بجزئیات کلیات امور رسیدگی کند اگر محاسبه صحیح نخواهد هر ششماه بکمرتبه ممکن نیست برای اینکه تصور بفرمائید يك قسمت از عملیاتش با دولت است هنوز محاسبه ۱۳۰۵ ما با دولت نصفه نشده است به این جهت ما نمیتوانیم يك صورت صحیحی بدهیم بطور علی الحساب نخواهید حرفی نیست ولی محاسبه صحیح را جز اینکه بحساب سالانه بیاید ممکن نیست

رئیس - آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(کسی قیام نکرد)

رئیس - تصویب نشد پیشنهاد آقای شیروانی

(بمضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میشود در آخر ماده اضافه شود: اداره مباشرت مکلف است مفرد این ماده را در ظرف ششماه بموقع اجرا گذارده مقدمات تأسیس کارخانه را فراهم نماید

شیروانی - متأسفانه مذاکرات زود کافی شد و آقایان اجازه ندادند که بعضی مسائل گفته شود. اگر چنانچه به احتیاطی که هر کی ما مراجعه بشود بنده درست نظرم نیست گویا پار سال بود که بنده دیده دو میلیون پول ما در سال به بهای کاغذ میدهیم در مسائل اقتصادی خیلی مذاکره میکنیم بالاخره تا آن درجه که مربوط بحرف است ما مردمان خیلی لایق و رشیدی هستیم و مسائل را خوب تشریح میکنیم و تمام جزئیاتش را در نظر میگیریم بعمل که میرسیم متأسفانه تأثیرات خارجی ندارد آنوقت می بینم آقای ارباب هم که یکی از عناصر فعال این مملکت هستند در مقابل يك حرفها و يك ایرادات فوری و وزارتخانهها توانسته اند مقصود خودشان را انجام دهند. در دوره پنجم این پیشنهاد را اگر آقایان نظر شان باشد بنده و یکی دو سه نفر از رفقا تقدیم کردیم و نظرم این بود که حالا که مجلس شورای ملی يك تجارتخانه که سیم مطبوعه است دائر کرده و عایدی برای خودش تهیه کرده چون شأن مجلس این نیست که کسب بکنند و بالاخره در نتیجه تأسیس کارخانه عایدات تهیه کنند و در خزانه برزد پس این عایدات را اقلای تمام مجلس صرف یکی از مسائل مهم اقتصادی بکنند این بود که گفتیم عایدات مطبوعه و سایر عوائدی که هست صرف تأسیس يك کارخانه کاغذ سازی که سهل الوصول است بکنیم آقای ارباب خودشان بهتر از همه ما ما مطلعند که اگر ما يك اعتبار مستمر و يك اعتباری که همیشه سالانه باشد در مقابل یکی از کارخانجات اروپا نشان بدهیم بدون اینکه پول نقد هم داشته باشیم میتوانیم يك معاملات عمده بکنیم امروز تمام معاملات دنیا روی این ترتیب است هیچ دولت و مملکت سرمایه داری بکمرتبه نمیتواند با صد هزار تومان پول به يك کارخانه

بدهد و مثل دکان بقالی خرید بکنند معاملات امروز در مقابل اعتبار است ما میتوانیم اعتبار نشان بدهیم و یکی از کارخانجات اروپا يك کارخانه کاغذ سازی که قدر احتیاجاتی این مملکت باشد بخواهیم و متدرجاً پولش را بدهیم و سرمایه که الان داریم صرف سایر حوائج این کار بکنیم. بنده خودم یکی از کسانی هستم که میتوانم با مکانسه این کار را انجام دهم بالاخره ما میخواهیم که اینکار زودتر عملی بشود زیرا هر يك سالی که این کار را زودتر انجام بدهیم دو میلیون بیشتر باین مملکت فایده رسانده ایم بنده هر چه پیشنهاد اصلاحی و لایحه مالیات و غیر اینها بمجلس بیاید اینها را عایدی برای این مملکت نمیدانم. عایدات مملکت از این قبیل کارها است و ما نباید این مسائل را بحرف بگذرانیم لهذا بنده این پیشنهاد را کردم و ممکن است که جمله اول پیشنهادم را پس بگیرم و آن جمله آخرش باشد که در ظرف شش ماه وسایل مقدمات این کار را اداره مباشرت هر طور که صلاح میدانند فراهم نماید مخبر - بر روی این نظریه نماینده محترم بود که اداره مباشرت مجلس شورای ملی و کمیسیون محاسبات تشخیص داد که ما باید يك کارخانه کاغذ سازی بیاوریم که احتیاجات ما از این موضوع رفع شود و اینکه فرمودند در عمل چطور آخر ملاحظه بفرمائید ارباب میگوید که وزارت مالیه پول را این ترتیب کرده است و متذکر با اینکه اختیارات مالیه در دست اداره مباشرت نبوده بطوری که توضیح دادند با سفارت خانها مذاکره کرده اند بالاخره در نتیجه برای آوردن متخصص داخل مذاکره شده است البته خود نماینده محترم میدانند که ما سرمایه را میتوانیم نشان بدهیم بکار خانجات دنیا که ما این سرمایه را داریم برای ما ادوات و ماشین و اینها بدهید ولی به متخصص که نمیشود سرمایه نشان داد. متخصص را بدون سرمایه نمیشود آورد با ضافه باید مقدمات کار را هم تهیه بکنیم. منظور که آقای ارباب اظهار داشت باید بینیم در کدام نقطه میتوانیم کارخانه دائر کنیم تهیه خیر کنیم تهیه آب و هوا کنیم. نماینده محترم

(خنده نمایندگان)

موقر - آب و هوا را که دیگر نمی شود تهیه کرد.

مخبر - بی درخورستان که نمیشود آقا باید در سواحل مازندران و آن جاها باشد از این نقطه نظر است که گمان میکنم در مقابل خدمات و سعی و مجاهدت کاملی که حقیقه اداره مباشرت و شخص آقای ارباب کیخسرو برای آوردن ماشین کاغذ سازی بخرج میدهد تصور میکنم این تبصره موضوع نداشته باشد.

ارباب کیخسرو - اجازه میفرمائید؟

رئیس - بفرمائید

ارباب کیخسرو - فرمایشاتی که آقای شیروانی فرمودند البته بنده خودم کاملا موافقم که هرچه زودتر این عمل مورد پیدا کند از هر حیث برای مملکت مفرون به صلاح است ولی عرض میکنم از طرف اداره مباشرت کوچک ترین کونهی نشده است اولاً عرض کردم گرفتاری در آن بود که يك دينار از آن پولی که باید باختیار اداره مباشرت باشد نبود و ایشان در کمیسیون بودجه بودند که مذاکره شد و قرار شد که از آن تاریخ بنده اقدام کنم پس از آن موقع اگر مراجعه کنند بدوسییه های مباشرت خواهند دید که اقدامات لازمه شده یا بعضی ها داخل مذاکره شده ایم و حالا هم داخل عمل هستیم و امید داریم قبل از آن موعدی که ایشان اینجا اظهار کردند مداخل عمل شویم. داخل عمل شدن ما چیست؟ خودمان البته مطلع نیستیم که بتوانیم تشخیص بدهیم چقدر لازم داریم چه جور کارخانه لازم داریم در کجا لازم داریم. باید يك کسی بیاید و این تشخیص را بدهد ما این پولی را که اینجور تحصیل و ذخیره می کنیم خود دلیل بر این است که باید دينار دينار مصرف صحیح برسد. از این جهت ما محتاج بمنخص هستیم حالا هم بنده تصور میکنم که حاجت به این تبصره نباشد ایشان میخواهند باشند مختارند بنده هم حرفی ندارم ولی

عرض کردم عملیات شده است داخل مذاکره هم شده ایم و دنباله اش را هم داریم و نظر ما هم این است که اجرای امر و نظر مجلس را بطور خوبی بکنیم امیدواریم موفقیت حاصل شود که هرچه زودتر عملی شود

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلبی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

(بمضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم کلیه صرفه جوئی بودجه مجلس در تحت نظر اداره مباشرت برای احداث کارخانه کاغذ سازی تخصیص داده شود

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - این مسئله را که بنده پیشنهاد کردم يك قدمه عملی است بان نظری که آقای شیروانی پیشنهاد کردند بنده و رفقای که در کمیسیون بودجه بودیم وقتی که وارد شدیم در عواید مملکت نسبت بان قلم کمیسیون بودجه این مسئله را در تحت فشار آورد وقتی که متخصصین امریکائی اینجا بودند این مسئله را تعقیب کرد که مجلس رأی داده است و يك عوائدی را برای يك محل مخصوصی معین کرده معنی ندارد مجلس رأی بدهد و يك عوائدی را برای يك محل مخصوص تخصیص بدهد آنوقت دولت بیاید مداخله کند بعد از جدیت و سماجتهائی که کمیسیون بودجه قدیم نسبت به امور داشت دکتر میلیسپو آمد بعد وزیر مالیه وقت آمد با آقای ارباب کیخسرو در چند جلسه آمدیم و بان فشار فوق العاده که حقیقه بنده خجالت میکشم که چه اصراری کمیسیون بودجه کرد تا اینکه این را حقیقه بصورت عملی در آورد که آقای ارباب بعرض مجلس رساندند نود و نه هزار تومان ما فعلا داریم که آقای معاون وزارت مالیه هم حالا کاملا فهمیدند دیگر مرحمت فرمایند و دست از سر این مبلغ بردارند ندانند این مجلس

معین و باید در تحت نظر اداره مباشرت باشد. و پیشنهاد آقای شیروانی اگر چه قابل توجه نشد ولی باید عملی شود و این قدم عملی برداشته شود. این يك نظر دیگری که در کمیسیون محاسبات آقای ارباب را آوردیم در کمیسیون بودجه سؤال کردیم که اقل مخارجی که برای احداث کارخانه کاغذ سازی خواهد شد که بتوانیم تا اندازه احتیاجات مملکت را رفع کنیم تا چه اندازه است چون بعضها بما گفتند هشتاد هزار تومان، نود هزار تومان آقای ارباب با زحمتی که در مسافرت خودشان کشیده بودند و تحقیقات کرده بودند فرمودند اقل چیزی که ما کار خانه را بتوانیم جریان بدهیم چهار صد هزار تومان است و ما با این مبلغ میتوانیم دائر کنیم این مسئله در کمیسیون بودجه در نظر بود آمدیم در کمیسیون محاسبات لایحه بودجه تفصیلی را که آقای ارباب در آنجا پیشنهاد کرده بودند برای کتابخانه پنججاه هزار تومان پیشنهاد کرده بودند سی و پنج هزار تومان یا سی و چهار هزار تومان هم برای بعضی ماشین آلات. بنده آن نظری که در کمیسیون بودجه با رفقای داشتیم با يك التماس و اصراری از آقای ارباب و همینجور هم اعضاء کمیسیون موافقت کردند که ما در اینجا بیائیم يك صرفه جوئی نسبت بان بکنیم که قریب پنججاه و پنج هزار تومان بلکه بیشتر میشود این صرفه جوئی را با آن نود و نه هزار تومان روهم جمع کنیم شاید امسال بامید خدا و مساعدت نمایندگان صدای صوت کارخانه در ایران بلند شود و حقیقه دو میلیون در جیب این مردم وارد کنیم این ها قدم اساسی است نه بدوازدم رأی دادن و پی در پی خرج کردن. ما در امسال دارای صد و پنججاه هزار تومان دو بیست هزار تومان پول میشویم برای این کار خانه اگر آقایان نمایندگان محترم و آقای مخبر هم قبول کنند امسال ما در تحت نظر اداره مباشرت با آن مته و خشخشی که آقای ارباب میگذازد که سه شاهی را هم اینجا میاورد میگوید میتوانیم کار خانه

کاغذ درست کنیم که بیاری خدا دوره هفتم خلفهای ما که اینجا میایند بگویند دوره ششم و دوره پنجم يك قدمهائی برداشتند کار خانه کاغذ سازی را ایجاد کنند مطبوعاتمان ترقی میکند منافعیان ترقی میکند و این يك مولده خواهد شد از خود مجلس این است که بنده این پیشنهاد را کردم و با آقای مخبر هم صحبت کردم

مخبر - بنده قبول میکنم

شیروانی - دو مرتبه بخوانند

(پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب مجددا قرائت شد)

ارباب کیخسرو - اجازه میفرمائید؟

رئیس بفرمائید

ارباب کیخسرو - عرض میشود اینجا این پیشنهادی که آقای آقا سید یعقوب فرمودند با اظهاراتی که فرمودند موافقت نمیکند نظریه آقای آقا سید یعقوب در آنچه بیان کردند تفاوت بودجه ۱۳۰۷ با ۱۳۰۶ است که پنججاه و پنج هزار و کسری تفاوت حاصل کرده است یعنی سال ۱۳۰۷ پنججاه و پنج هزار تومان و کسری کمتر از ۱۳۰۶ است این پیشنهادشان مبنی بر صرفه جوئی است نسبت به بودجه حاضر ۱۳۰۷ پس مربوط بان پنججاه و پنج هزار تومان نیست. خواستم تذکر بدهم که اگر نظرشان این است واضحتر مرقوم بفرمایند و اگر نظرشان به هر دو است آن مطلب دیگری است در هر حال خواستم تذکر بدهم که اظهاراتشان باین پیشنهادشان متفاوت است

آقا سید یعقوب - اجازه میفرمائید

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را تصویب میکنند قیام فرمایند.

(عده کثیری قیام نمودند)

بعضی از نمایندگان - مخبر قبول کرد

رئیس - نباید رأی بگیریم؟

بعضی از نمایندگان - خیر مخبر قبول کرد

رئیس - آقای دشتی پیشنهاد جناب عالی خوانده

شود.

دستی - ای

(مضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می‌کنم ماده پنجم این طور نوشته شود.

مجلس شورای ملی با اداره مباشرت مجلس اجازه میدهد که عواید مطبوعه مجلس و بقیه هاستان و صورت مشروح مذاکرات مجلس را تمام در بانک معتبری با ضامن عواید ۱۳۰۵ و ۱۳۰۶ مؤسست مزبور بگذارد و در ظرف شش ماه اداره مباشرت به مجلس شورای ملی راجعت جامعهی دائر با امکان تأسیس کارخانه کاغذ سازی از لحاظ اقتصادی تقدیم دارد

رئیس - آقای دستی

دستی - ما تقریباً سربر صاحب میتراشیم. اصلاً معلوم نیست که کارخانه کاغذ سازی ممکن است اینجا دایر شود یا خیر (بعضی از نمایندگان - چرا) حالا عرض میکنم البته بنده و سایر آقایان هیچکدام اطلاعاتی نداریم از تأسیسات کارخانه کاغذ سازی بنده هم يك وقتی شوق داشتم که سایرین را تشویق کنم بتأسیس کارخانه کاغذ سازی در ایران اطلاعات مختصری بنده پیدا کردم معلوم شد این کارخانه سهل نیست کارخانه کاغذ سازی مرکب است از دو کارخانه يك کارخانه که کاغذ درست میکند يك کارخانه که خمیر تهیه میکند کارخانه که کاغذ درست می کند خیلی سهل است و شاید با پنجاه هزار تومان صد هزار تومان بشود تهیه کرد و برای ایران يك کارخانه کاغذ سازی کافی است و ولی تهیه خمیرش خیلی مشکل است چون کوچکترین کارخانه خمیر سازی محصولات آن افلا برای ده یا بیست کارخانه کاغذ سازی کافی است شما آنوقت بری يك کارخانه کاغذ سازی يك کارخانه خمیر سازی نخواهید بیاورید این در سال فقط ده یا نوزده روز بیست روز کار میکند و مواد تهیه میکند برای کارخانه کاغذ سازی و از طرف دیگر هم شما نمیتوانید ده تا کارخانه کاغذ سازی بیاورید تا محصولات کارخانه خمیر سازی را مصرف کنند

رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - پیشنهاد آقای دستی گمان میکنم عملی نباشد زیرا همانطور که فرمودند کارخانه دو قسم است یکی کاغذ سازی و یکی قسمت خمیر. اداره مباشرت مانعی ندارد همینقدر که سرمایه اولیه را تهیه کرد ما این کاغذ سازی را بیاورد و در قسمت خمیر سازی همینطور

که معمول است قرار بگذارند قلبهای خبر کاغذ که برای جاهای دیگر میفرستند برای اینجا هم بفرستند لازم نیست که فعلاً حتماً کارخانه خبر سازی داشته باشیم. خمیر سازی در خارج هست و همینطور که با کارخانههای کاغذ سازی معامله دارد با کاغذ سازی ایران هم معامله خواهد داشت و خمیر میفرستد اگر بعد لازم شد سرمایه هم پیدا کردیم البته کارخانه خمیر سازی هم ممکن است آورد ولی فعلاً البته لازم نخواهد بود زیرا بقدری محصولش زیاد خواهد بود که مجبور میشویم بخارج بفرستیم. خارج هم که احتیاج ندارند آقای دستی در پیشنهاد خود اشاره به عایدات صورت مشروح مجلس هم کرده اند در صورتی که در مجالس عیدیه صحبت شد که این یکی از مسائل مهمه است و باید عموم ملت را از مذاکرات مجلس مطلع نمود که تمام مردم بدانند در مجلس در هر امری چه مذاکره میشود صورت مشروح مجلس يك قانون ناطقی است برای ادارات و وزارتخانهها و تمام اشخاصی که با قانون سروکار دارند ما امروز يك مذاکرانی که میکنیم و قانون می نویسیم شاید يك مدتی که فاصله شد خود آقایان نمایندگان هم چندان مستحضر نباشند که مقصود از نوشتن این عبارت چه بوده است چیزی که مطلب را توضیح میدهد همین صورت مشروح مجلس است و یکی از کارهای مفیدی است که در مجلس رای داده شده و این را همیشه حذف کرد و باید باشد

رئیس - رای گرفته میشود آقایانیکه این پیشنهاد را

قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(فقط آقای دستی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد باید رای گرفته شود بماده

چهارم ..

آقا سید یعقوب - اجازه می فرمائید؟ بنده يك اصلاحی دارم اگر اجازه فرمائید عرض کنم؟ يك پیشنهادی کردم اشتباهی شده اجازه میفرمائید توضیح بدم؟

رئیس - رای گرفته میشود ماده چهارم تضمیمه اصلاح پیشنهادی آقای آقا سید یعقوب آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند.

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده الحاقیه پیشنهادی آقای

تقی زاده

(بشرح آتی قرائت شد)

اداره مباشرت مکلف است از محل عواید ذخیره مذکور در ماده چهارم که برای ایجاد کارخانه کاغذ سازی تخصیص شده است دو نفر محصل ایران برای فرا گرفتن و تکمیل فنون لازم برای تکمیل کاغذ سازی علماء و عملاً بخارج فرستاده و مصارف تحصیل آنها را از محل مزبور بپردازد

رئیس - آقای تقی زاده

تقی زاده - عرض کنم يك لفظ شده زبانی خوانده شد (فرستاده) است نه (فرستاده شیم). این سخنهایی که در مجلس شد برای اینکه چرا زودتر بکار اقدام نمیشود بنده لازم میدانم عرض کنم که خیلی عجله در این کار لازم نیست برای اینکه هر قدر پول کم شروع بکار کنیم ما این کار کوچکتری میشود و این اقدام يك باجری نیست که مخصوص يك ولایت باشد برای اینکه وقتی دولت میخواهد يك کارخانه کاغذ سازی ایجاد کند باید سعی کند که يك کارخانه مهمه باشد که برای تمام ایران کاغذ بدهد در این صورت این وجه ذخیره زیاد شود فرضاً سیصد چهار صد هزار تومان شود بهتر میشود از ابتدا يك البکاره بخری مردم داشتند آنوقت اشکال آقای دستی هم رفع میشود و ممکن است يك ماشین خیلی کوچکی برای خمیر سازی بیاورند زیرا که کارهای کاغذ تمام ایران لازم میشود این نکته هم لایزال باید قیام نمودن نموده که محصره کاغذ و بقیه چیزها را باید در صورتی است که محصره کاغذ و بقیه چیزها را باید در صورتی

کغذ و صابون در آن مملکت . چون تعلیمات ابتدائی وسعت میگردد و زیاد میشود وقتی ما دوسه سال صبر کردیم و وجوه کافی شد و شروع کردیم که این کارخانه را ایجاد کنیم نازد باید یکی دو نفر فرنگی هم بیاوریم که این کاغذ را برای ما بسازد و هر وقت آنها بروند کارخانه کاغذ سازی باز میخواهد حالا که وقت داریم از این مبلغ میتوانیم دوهزار تومان صرف تربیت دو نفر ایرانی کنیم برای کاغذ سازی که بعد از بنا شدن کارخانه کاغذ سازی معطل نمائیم . این نکته را هم عرض کنم که ما باید يك کارخانه کاغذ سازی بزرگی تهیه کنیم که برای تمام ایران کاغذ بدهد آنوقت همچنانکه عواید مطبوعه را مخصوص بنای کارخانه کاغذ سازی کردیم عواید کارخانه کاغذ سازی را هم باید مخصوص توسعه تعلیمات ابتدائی کنیم که بیشتر کاغذ بخرند

مخبر - بنده این پیشنهاد را قبول میکنم

رئیس - آقای روحی

روحی - موافقم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - مخالفم بنده نظر آقای تقی زاده را در اینکه ما در مملکت نسبت بتمدن و تربیت حاجت داریم اساسی میدانم ولی ملاحظه فرمائید ما چقدر پول داریم این را باید اول از چنگ وزارتعالیه دریاوریم اول ما اسب را باید بخریم بعد آخور درست کنیم هنوز ما وجوه این را معین نکردیم چطور دو نفر بفرستیم ؟ بنده میگویم دولت اقلا صد هزار تومان سال اول . سال دوم دویست هزار تومان سال سوم سیصد هزار تومان برای تعلیمات ابتدائی پیشنهاد کرد و همینطور سال بسال بالا می رود این چیزی را که باخون دل ما اگر بتوانیم از چنگال وزارت مالیه در بیاوریم این را بگذاریم برای این کار بنده عقیده ام را باید عرض کنم آنقدر احساسات تند را بخرج ندهید که يك مرتبه در مقام عمل گیر کنید بنده تصدیق دارم که باید محصل فرستاد اما چرا از این

پولی که هیچ نمیشود ما بیائیم و این کارها را بکنیم؟ مخبر - البته نماینده محترم میدانند که این فکر در کلیه افراد ایرانی هست که ما باید کارها را بدست خودمان بکنیم ما هر متخصصی که مملکت لازم دارد باید خودمان تهیه کنیم اگر غیر از این باشد تصور میکنم عقیده غلطی است يك مثل عوامانه است که میگویند چراغ خانه را باید در خانه روشن کرد اما این پیشنهاد را که بنده قبول کردم برای این است که این دو هزار تومان است وقتی که ما تصمیم کردیم برای آوردن کارخانه کاغذ سازی سالی دوهزار تومان هم بدهیم دو نفر شاگرد آنجا بفرستیم هیچ فرقی نخواهد داشت چون این یکی از پیشنهاد های مهم است که ما دو نفر شاگرد بفرستیم و در ظرف سه چهار سال احتیاجاتمان را از حیث متخصص رفع خواهد کرد.

رئیس - رای ترفقه میشود آقابانیکه اینها را تصویب میکنند قیام فرمایند

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد پیشنهاد آقای روحی

(مضمون ذیل خوانده شد)

تبصره الحاقیه - محصل مزبور ازین محصلینی که کلاس دوازدهم متوسطه را تکمیل کرده باشند انتخاب خواهد شد

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم بهترین پیشنهادی که در این قسمت شد همین پیشنهاد نماینده محترم بود بنده تصور میکنم این محصلین باید يك معلوماتی داشته باشند که لا اقل بتوانند بفهمند که از ابتدا شروع به مقدمات نکنند و از آن گذشته واسطه و رعایت هم درش دخالت نکند که اداره مباشرت ما خود بجایا شود آن وقت يك اشخاصی را قبول کنند . بنده عقیده دارم يك لفظ مسابقه هم در اینجا علاوه کنیم که اداره مباشرت بطور مسابقه

ازین اشخاصیکه سال ششم متوسطه را تمام کرده باشند انتخاب کنند
مخبر - البته این پیشنهادی که نماینده محترم فرمودند خوب است ولی شاگردی که باروبا فرستاده میشود برای فرا گرفتن علم تخصص ماشین کاغذ سازی البته از شاگردان مدارس خواهد بود و اداره مباشرت هم گمان میکنم همین کار را بکند ولی در اینموقع تصور میکنم اگر بنظر وزارت معارف واگذار شود بهتر است

روحی - استدعا میکنم دوازدهم تبدیل به ششم شود
رئیس - رای گرفته میشود باین پیشنهاد آقای روحی با اضافه لفظ مسابقه . . .

آقا سید یعقوب - بنده اخطار قانونی دارم نه نظامنامه

رئیس - فرمائید

آقا سید یعقوب - در این موضوع يك قانونی در تحت چند ماده گذشت چرا نظران نیست ؟ آقای تقی زاده پیشنهاد کردند آقای تدین هم وزیر معارف بودند اینجا گذرانیدیم بچه عنوان باشد چرا يك دفعه پیشنهاد دیگر میکنیم مطابق همان چیزی که گذشته باید بروند دیگر هر روز علیحده يك قانون لازم نیست

روحی - مجددا فرمائید قرائت شود

(بشرح ذیل قرائت شد)

تبصره الحاقیه - محصل مزبور ازین محصلین که کلاس ششم متوسطه را تکمیل کرده باشند با رعایت مسابقه انتخاب خواهد شد

رئیس - رای میگیرم آقابانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند
(عده قلبی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد . پیشنهاد آقای فیروز آبادی
(باین مضمون خوانده شد)

ماده الحاقیه ذیل را بنده پیشنهاد میکنم

ماده الحاقیه - اداره مباشرت مکلف است در این چهار ماه اخیر ماهی نود تومان از شهریه متقاضیان را کسر گذاشته در اداره مباشرت بماند و تخصیص بدهد جهت ساختن يك مریضخانه در جنب مجلس شورای ملی و يك مریضخانه در حضرت عبدالعظیم . . . (همه نمایندگان)

رئیس - آقای فیروز آبادی
فیروز آبادی - عرض کنم آقایان بکفایتی مهلت بدهند کم لطیف نکنند بنده عرض خودم را بکنم اگر قابل قبول است قبول کنند اگر نه رد کنند نه آنقدر خنده کنند نه آنقدر هیا هو بنده خدا شاهد است در این پیشنهادات این اعتراضی را که بعضی خیال میکنند در نظر ندارم بجز اصلاح مملکت بجز آسایش مردم بجز دیگری بنظر نیست حالا هر کس بهر چیزی میخواهد حل بکند بکند بنده عقیده خودم این است که سیصد تومان بجهت ما و کلا زیاد است هر کس دارد از مال خودش خرج کند هر کس هم ندارد دوست تومان کافی است و بعد از این عرض میکنم البته خاطر همه آقایان مسبوق است که مردمان این مملکت فقیرند بخصوص مردمان دهات که در کمال فقر و بریشانی هستند خدا میداند بسیاری از آنها از آرزوی که نمیتوانند در خانه بمانند تا روزی که نصیبان را تیروان بپوشانند پول و وقت دلویه تقا بول غذا دارند نه اسبابی دارند که بفروشنه و بچه بفروشد حکیم دارند و اگر هم داشته باشند حضرت عبدالعظیم عمل ندارد که در آنجا خودشان را بچرخه بکنند باین جهت بنده پیشنهاد میکنم که آقایان در کمال لطیفه فرمایند و رای بدهند که غلظت نودم تومان در این چهار ماهه اخیر از حقوق خیریه بخصیص بدهند باین واحده و به های خودشان بدهند بصرف از حق غیر هم نکرده اند آقایان ما بعد از این که وای به همتا همی شاگردان و کلاسها در دو این چهار ماهه نظیر بول نظیر بول متحول و غلظت بدهند اگر بکنند بشود به بلای هزار مریضخانه یکی در جنب

مجلس و یکی هم در حنب حضرت عبدالعظیم اگر نشود دلا اقل يك
 مریضخانه در حضرت عبد لعظیم خود اینهم تقریباً ازده هزار تومان
 متجاوز است خود بنده هم عرض کردم چه از دره سوم چه
 در این دوره تمام را تخصیص میدهم باینکار و يك پول نمیخواهیم
 که انشاء الله يك مریضخانه تاسیس شود و اشخاصی که
 مریض میشوند چه در حضرت عبدالعظیم چه دهات
 اینهارا بیآورند در این مریضخانه معالجه کنند و رها
 کنند. غرض این است که خوب پیشنهادی است.
 مخبر - نظریات نماینده محترم را راجع باین ملت
 برستی تقدیس میکنم و تصدیق دارم که بنده همیشه باین
 عقاید خالصی به پیشنهادات آقای فیروز آبادی توجه
 داشته ام ولی خواستم تذکر بدهم آقای فیروز آبادی را
 که همه آقای فیروز آبادی نمیشوند که از حقوق خودشان
 دست بکشند و يك مخارجی برای آن منظور بدارند و
 باز آقارا متذکر میسازیم که اهمیت ملت ایران وعظمت
 مجلس شورای ملی بالا تر و والا تر از این است که
 هر روز این عن بنحس در اینجا مذاکره شود از این
 نظر همانطور که آقا تصدیق کردند بحقوق دیگران نباید
 تجاوز کرد استدعا میکنم روی این اصل مهم پیشنهادشان
 را پس بگیرند

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را...
 آقا سید یعقوب - قابل رای نیست. اجازه میفرمائید
 عرض کنم؟
 رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - بنده برروز هم عرض کردم حالا
 هم عرض میکنم آقای فیروز آبادی که انشاء الله میخواهند
 از طهران وکیل بشوند اینمسئله در ماده اول رای داده شد
 و حق بنده است و در اینجا وکیل حق دارد شما حق
 ندارید در مال بنده دخالت کنید بنده بیایم رای بدهم
 که عمادی املاک خودش را بیاید وقف کند در طهران
 مریضخانه بسازند!! نه قانون بشا این حق را میدهد نه
 حیثت مجلس این اجازه را میدهد، شما حق دارید

ملك فیروز آبادی را وقف کنید. چرا آروی
 من را می ریزید؟ شما حق ندارید در مال من وارد
 شوید.

رئیس - طریق غیر مستقیمی است برای کسر
 حقوق بنده گمان می کنم میشود رای گرفت. میفرمائید
 نمیشود؟

آقا سید یعقوب - چه عرض کنم
 رئیس - رای می گیریم که رای بگیریم یا نه.
 آقایانی که موافقند انجان رای بشود در این باب قیام
 فرمایند.

(عدۀ قلبی قیام نمودند)
 رئیس - نشد. پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب
 (مضمون ذیل خوانده شد)

ماده الحاقیه - مقصود از صرفه جوئی پیشنهادی شامل
 دو قسم صرفه جوئی است صرفه جوئی بودجه ۳۰۷ و
 تفاوت بین بودجه ۳۰۶ و ۳۰۷
 رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده خواستم رفع يك اشتباهی
 بشود در آن پیشنهادیکه بنده کردم و آقای مخبر هم قبول
 کردند آقای ارباب يك اشاره فرمودند که مقصود کدام
 صرفه جوئی است؟ بنده مقصودم این بود که بین بودجه
 ۳۰۶ و ۳۰۷ پنجاه و پنج هزار و کسری تفاوت است
 و يك صرفه جوئی هم در بودجه ۳۰۷ است بنده برای
 عشقی که همه مان برای کاغذ سازی داریم گفتیم هر
 دو اش باشد

رئیس - آقای دشتی
 دشتی - بنده چون مفاد پیشنهاد را نفهمیدم خواهش
 میکنم مجدداً قرائت شود
 (مجدداً قرائت شد)

رئیس - آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه
 میدانند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)
 رئیس - قبل توجه شد مراجعه میشود بکمسیون
 جمعی از نمایندگان - تنفس

رئیس - چند دقیقه تنفس داده میشود
 (در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و بااصله
 نیمساعت مجدداً تشکیل گردید)

معاون وزارت مالیه - نظر مختصر تغییری که در لایحه تعدید اختیارات
 رئیس کل مالیه حاصل شده است لایحه سابق را مسترد
 و لایحه دیگر بقید دو فوریت تقدیم میدارد و استدعا
 میکنم لایحه يك دوازدهم فروردین هم جزو دستور شود
 (لایحه تعدید اختیارات رئیس کل مالیه بشرح ذیل
 خوانده شد)

نظر بدلائل مقدماتی که در لایحه سابقه توضیح شده
 البته لزوم تعدید اختیارات رئیس کل مورد تصدیق نمایندگان
 محترم میباشد و چون لازم بود تغییر مختصری در ماده
 واحده داده شود لایحه سابقه استرداد و این لایحه تقدیم
 و تصویب آن با قید دو فوریت تقاضا میشود

ماده واحده - مجلس شورای ملی از تاریخ انقضاء
 مدت اختیارات سابق تا هفتاد روز دیگر مدلول قانون
 ۲۴ دی ماه ۱۳۰۶ که بموجب آن اختیارات مندرجه
 در قانون اسد ۱۳۰۱ باقای مہدبقلی خاب هدایت
 رئیس الوزراء واگذار شده بود تعدید میباید

تبصره اول - دولت مکلف است قبل از انقضاء مدت
 فوق استخدام خزانه دار سویس را که بموجب قانون
 ۲۶ بهمن ماه ۱۳۰۶ تصویب شده است تمام کرده
 مشغول کار شود و پس از اشتغال خزانه دار اختیارات
 رئیس مالیه ملغی خواهد بود

تبصره ۲ - تبصره قانون ۲۴ دی ماه ۱۳۰۶ بموجب
 این قانون ملغی است

رئیس - مذاکراتی راجع بقوریت قسم اول است
 آقای دادگر

دادگر - موافقم
 جمعی از نمایندگان - کسی مخالف نیست
 آقا سید یعقوب - بنده عرض دارم

رئیس - آقای شریعت زاده
 شریعت زاده - موافقم
 رئیس - آقای روحی

روحی - موافقم
 رئیس - آقای احتشام زاده
 احتشام زاده - موافقم
 رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده مخالفت اساسی ندارم لیکن
 میخوانسم يك استراحتی بکنم از مجلس راجع بدو نفر
 معلمین مدرسه صنغی که سابقاً هم لایحه اش را تقدیم
 کردم اینها هشت ماه است آمده اند شیراز و مدرسه
 بکلی از کار افتاده و چون با این لایحه آقای معاون وزارت
 مالیه هم کاملاً موافقم از این جهت استدعا میکنم بعد از
 این لایحه آن را مطرح کنند برای اینکه مدوخته براه
 بیفتد بنده این را میخوانسم عرض کنم

رئیس - اخطار قانونی میفرمائید بشود...
 ندارد؟
 جمعی از نمایندگان - خیر

رئیس - رأی میکنم بقوریت قسم اول آقایان موافقین
 قیام فرمایند
 (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. فوریت قسم دوم مطرح است.
 آقای دادگر - بنده موافقم

دادگر - موافقم
 رئیس - آقای عراقی
 عراقی - موافقم
 جمعی از نمایندگان - مخالفی ندارم

رئیس - رای گرفته میشود بفوریت قسم دوم آقایان
که تصویب میکنند قیام فرمایند
اکثر قیام نمودند

رئیس - تصویب شد.

(مجدداً ماده واحده بشرح ذیل خوانده شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی از تاریخ انقضاء
مدت اختیارات سابق تا هفتاد روز دیگر مدلول قانون
۲۴ دی ماه ۱۳۰۶ را که بموجب اختیارات مندرجه
در قانون اسد ۱۳۰۱ باقی مهد بقلیخان هدایت رئیس الوزراء
واگذار شده بود تمدید مینماید

رئیس - آقای دادگر

دادگر - موافقم

رئیس - آقای دشتی

دشتی - موافقم

رئیس - آقای عمادی

عمادی - موافقم

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - مخالفت بنده راجع باصل مطلب نیست
بنده خواستم عرض کنم يك امری در این مجلس میاید
و يك قانونی هم برای آن میکند و اجازه داده میشود
بعد دو مرتبه بعد از دو ماه میباید اجازه مکرر میخواهند
اجازه داده میشود باز بعد از هفتاد روز میباید يك
اجازه دیگر می خواهند همه اش مکرر در مکرر است
بنده میترسم حالا هم که اجازه داده میشود بعد از هفتاد
روز دو مرتبه بیایند در مجلس و اجازه نخواهند بنده
میخواستم تذکر بدهم که این دفعه آخری مطلب باشد و
دیگر تکرار نشود

رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض کنم که آقا از کله تکرار میترسند یا از

عمل تکرار؟

فیروز آبادی - از عمل تکرار

دادگر - نهایت تقدیر را باید نسبت بدولت کرد که دقیقه
تاخیر نمیکند و در موقعیکه اختیار اینکه از طرف مجلس داده شده
تمام میشود دوباره تقاضا میکند این طرز بسیار خوبست بالاخره
این قوانین شوروی است اما اینکه میفرمایند تکرار نشود. این در
وقتی قابل انتقاد است که دولت در استخدام آن
اشخاصی که معهود بود مسامحه میکرد ولی برای مطالب
يك زمان معینی لازم است و بالاخره هر مطلبی يك
زمان معینی را فرا میکیرد چه شما نخواهید و چه نخواهید
مذاکره کردن و حل کردن و اینها يك زمانی میخواهد و بالاخره
این مسئله هم از امور طبیعی است و بر امور طبیعی هم اعتراضی
نیست.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رای گرفته میشود ماده واحده آقایانیکه
تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. لایحه يك دوازدهم مطرح است
(بمضمون ذیل قرائت شد)

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مخارج مملکتی
را بابت فروردین ماه ۱۳۰۷ در حدود اعتباراتی
که برای اسفند ماه ۱۳۰۶ تصویب شده است بر طبق
قوانینی که شامل این قبیل پرداختها میشود تأدیه نماید

رئیس - آقای روحی

روحی - موافقم

رئیس - آقای باسائی

باسائی - موافقم

رئیس - آقای زوار

زوار - موافقم

رئیس - آقای عراقی

عراقی - موافقم

رئیس - آقای شیروانی

شیروانی - عرضی ندارم

رئیس - آقای بامداد

بامداد - موافقم

رئیس - آقای احتشامزاده

احتشامزاده - موافقم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - اگر کفیل محترم وزارت مالیه يك
فکری برای این کار کرده است درست میشود. چنانچه
در نظر آقایان هست در شب ماه رمضان که ماده واحده
راجع بودجه تفصیلی در اینجا مطرح شد بنده يك
تبصره پیشنهاد کرده که بودجه تفصیلی که در تحت این
ماده واحده الان مطرح شده است بدست و بگماید
شرح این بودجه تفصیلی است باید دولت را مکلف کنیم
که این بودجه تفصیلی را مطابق موادی که در کمیسیون
بودجه گذشته است تحت نظر بگیرد. چرا بعلمت اینکه
خود بودجه اجازه میدهد بدولت که مخارج بکند بشرط
اینکه این مواد را ملاحظه کند. از جمله موادی که
آقایان ملاحظه کردند یکی راجع به اعتبار دولت است
که در کمیسیون بودجه قدیم يك نظر بنامی در آنجا داشتند
و يك ماده پیشنهاد کردند بودجه تفصیلی جدید که
تقدیم مجلس شده است این جا هست آقایان ملاحظه
فرمایند به بینند موادی دارد و این ماده بازده بودجه
جدید مخالف با ماده بازده بودجه قدیم است و این
مواد شرح آن بودجه است که وزارت مالیه باید مابق
این بودجه تفصیلی که مجلس رأی میدهد خرج کند در
آن شب بواسطه آن میرزیت آقای وزیر مالیه که نمیدانم
چکار کردند که مجلس رأی نداد که هم آقایان این بودجه باید
مطابق این مواد باشد این طوری در بسته ما رأی نمی
دهیم که دولت هر طوری بخواهد خرج کند باید

مطابق این مواد خرج کند بنده تعقیب کردم و اصرار
کردم که وزراء ناظر هستند در مخارج و مالک که اجازه
میدهد ناظر باید باینک شرایط و موادی خرج کند ولی
مجلس رأی نداد چکار کنم؟ من عرض خودم را کردم
و این تبصره را دادم حالا در این ماده واحده آقایان
مسلم بدانند یعنی بواسطه جریان میدانند که بودجه
تفصیلی مثل دوره پنجم نخواهد گذشت و قطعاً همین
دوازدهم دوازدهم درست خواهد شد در اینصورت
دولت آیا چه جور خرج خواهد کرد؟ این خرجی را که
ما تصویب میکنم و اجازه میدهیم آیا مطابق با مواد تفصیلی بودجه
۱۳۰۶ خرج میکنند یا مطابق مواد بودجه تفصیلی جدید
مواد تفصیلی بودجه را که مجلس رأی نداد بودجه تفصیلی
جدید هم که موادش نگذشته است بنده نمیدانم رفع این
شبهه قانونی را از من بکنند که دولت چه جور خرج
میکند حالا اگر آقای معارن یا آقای مخبر یا اعضاء
کمیسیون مستحضرنند که چه جور خرج میکنند بفرمایند
بنده میگویم در سیصد و شش هم غلط بود چرا؟ برای
این که ما خرج را مطابق آن مواد رأی دادیم کمیسیون
بودجه هم که رأی داده است مطابق آن مواد رأی داده
الان آن زمین و شالوده برای ۳۰۷ است بنده عرض
میکم آقایان يك فکری نکنند اول آن مواد را بیاورند
در مجلس بگذرانند تا این که الان که میخواهند يك
دوازدهم را تصویب کنند بعد مطابق آن مواد خرج کنند
ولی این ترتیب در واقع رأی درستی میشود نه رأی
تفصیلی که در تحت ۲۲ ماده است بنده این مسائل را
برای رفع شبهه عرض کردم و الا با دولت مخالفتی ندارم
محمد ولی میرزا - (مخبر کمیسیون) برای
توضیح خاطر نماینده محترم که از این جریان
يك دوازدهم ها کاملاً سابقه دارند عرض می کنم این
دوازدهم روی ترتیبی است که در اسفند ماه ۱۳۰۶
کمیسیون بودجه سابق تصویب کرده و مجلس شورای ملی
هم بموجب ماده واحده برای بصحت و تصدیق تصویب

کمسیون داده است. ضمناً هم در اینجا البته يك قیدی که همیشه در ماده واحد میگذرد در این خبر کمسیون هم هست و آن این است که مینویسد بر طبق قانونی که شامل آن قبیل پرداختها میشود نادیده میشود استثنائاتی هم اگر باشد بطوری که آقا فرمودند در آن لایحه تفصیلی خبر کمسیون بودجه سابق استثنائاتی بوده است آن استثنائات هم حالا در واقع همان صورت را دارد چیزی که فعلاً پرداخته میشود فقط آن چیزهای تصویبی اسفندماه است که کمسیون بودجه قدیم صورت جزء آن را دیده است و مجلس شورای ملی هم بر طبق ماده واحد تصویب کرده است

رئیس - آقاي خطبي

خطبي - موافقم

رئیس - آقاي تقی زاده

تقی زاده - آقایان که میفرمایند مذاکره کافی است باین عنوان است که يك دوازدهم است و باید ادارات دولتی هم البته معطل نمانند ولی کان میگویم همه آقایان از باطن و حقیقت امر مطلعند که این يك دوازدهم نیست این خود بودجه مملکتی است. برای اینکه ما بودجه مملکتی که هیچوقت نداریم هر ماه يك دوازدهم ارسال گذشته میدهیم. اگر سال گذشته بودجه مملکتی داشتیم و در این جا مباحثه شده بود البته این يك دوازدهم آن بودجه بود ولی سال گذشته خود بودجه مملکتی در اینجا مطرح نشد يك ماده در اواخر اسفند طرح شده آنچه در کمسیون درست شده مورد عمل گذاشته شود و وقتی که اینجا خواسته شد مذاکره شود گفته شد که در بودجه تفصیلی وقتی آمد در مجلس مذاکره میکنیم. بودجه مملکتی را قبل از این که کمسیون بودجه تمام بکند يك لایحه به مجلس آوردند بعنوان لایحه بودجه مملکتی کوبا در دیماه یا آذرماه بود این برای این بود که مجلس اصرار میکرد که باید لایحه بودجه بیاید و در هر يك دوازدهمی اعتراض و

انتقاد میگردند. يك لایحه آوردند و يك صورت موافق و مخالف هم تعیین کردند و در هر روز بیست نفر سی نفر مخالف و موافق آنجا امضاء خود را نوشتند که شاید تقریباً همان هائی که در خارج اجازه خواسته بودند بعد فریاد میزدند غیر از آنهائی که در داخل مجلس اجازه گرفته بودند ولی از آنها دوسه نفر که صحبت کردند یعنی مسمی عمل آمد و داخل موضوع شدیم دستور هی دیگری میان آمد و بودجه مملکتی علی لرحم از دستور خارج شد و ماند برای آخر اسفند ماه که پنج روز آخر اسفند ماه بودجه همان سالی که عمل شده بود بمجلس آمد. باز در آخر ۱۳۰۴ افلا يك فرصتی بود که همان وقت هم که آمد مجلس دوسه روزی در آن باب صحبت شد و لوله بعلله ولی این دفعه خود آن را هم مثل يك دوازدهم تصویب کردند یعنی بفریب گذراندند لهذا بنده در آن موقع هم اظهار کردم که این يك دوازدهم را بودجه مملکتی ما باید تلقی کنیم و هر مطلبی داریم در این يك دوازدهم باید بگوئیم بواسطه این که این يك دوازدهم يك چیزی است که در مجلس مباحثه نشده است و بودجه تفصیلی آن هم به مجلس نیامده است. وقتی ما آن بودجه تفصیلی که در کمسیون بودجه دیده شده است رأی دادیم چندنا از بودجه های تفصیلی هنوز بدست ما نرسیده بود چند روز پیش آوردند یعنی نیت کردیم که رأی میدهیم به آنچه که در کمسیون بودجه گذشته و ما ندیده ایم این تاریخ ترتیب آوردن بودجه به مجلس بود. مگر این جا صحبت شده که کار عمده مجلس شورای ملی نظارت در مالیه مملکت و دخل و خرج مملکت است و حکومت مجلس در امور مملکت از این راه میشود رفتی که این بکلی موقوف شد آن نظارت بکلی منسوخ شده است برای این که آن چیزیکه دولت لازم میداند بکمسیون بودجه میفرستد و در آنجا مذاکره میشود بعد در اواخر اسفندماه که می آید در واقع بدون مباحثه کافی تصویب

میشود بعد هم يك دوازدهم از آن تصویب میشود پس داخل شدن در جزئیات امور مملکت و ترتیب مخارج و اینکه کدام لازم و مهم است از نظر گذراندن فصول کلی بودجه هیچوقت در مجلس مطرح نمیشود. اگر یکی از نمایندگان ملت عقیده داشته باشد که یکی از این قلمهای کلی اصلاً لازم نیست و بهتر این است که حذف شود و صرف چیز دیگری بشود باید عقاید اساسی در اصول تشکیلات و ترتیب درجه بندی امور مملکت و تقدیم امور مهم بر مهم داشته باشد هیچ موقع و فرصت نیست که عقاید خودش را بگوید بواسطه نبودن فرصت است که در موقعی که صحبت از بودجه بود بنده بطور کلی این مطلب را عرض کردم فرمودند اینها کلیات است. وقتی دست بجزئیات نرسد چاره غیر از این نداریم که کلیات را بگوئیم. يك کلیاتی است که جزئیاتش هم در ذهن ما حاضر است و مخصوصاً باید نظر دولت را متوجه این کار کنیم که برای تشکیل خود بودجه من الحیث المجموع يك فکر اساسی نکنند نمایندگان ملت هم در تعقیب این فکر شرکت باید داشته باشند. دولت البته نیتش خوب است و میخواهد برای مملکت کارهای خوب بکند می نشینند آنچه که بعقل پیشش نظر میرسد روی آن ترتیب يك نقشه میریزند و از روی آن بودجه را ترتیب میدهند مثلاً خیال میکنند که ما در بعضی مملک دنیا که سفیر نداریم باید سفارت خانه ایجاد شود یا در بعضی جاها که ثبت اسناد نداریم باید ایجاد شود. پست و تلگراف دائر کنند ولی شاید در مجلس هم وکلای ملت بعضی عقاید داشته باشند که این را میشود يك ترتیب دیگری درست کرد که فایده اش بیشتر و سریعتر و اساسی تر باشد اما این را بنده میخواهم بگویم و مکرر عرض کرده ام و خودم هم مصمم هستم که در هر يك دوازدهمی این مطلب را تکرار کنم می رسم در چه موقع ما میتوانیم این عقیده را اظهار کنیم اگر کسی يك عقیده اساسی داشته باشد بطور کلی در امور

مملکت چه وقت باید بگوید ؟ کلیات در این مورد مهمتر از جزئیات است و فکر اساسی خیلی مهمتر است از اینکه داخل حقوق فلان نبات یا فلان منشی بشویم که يك قدری کم یا زیاد کنیم عقیده بنده این است که مملکت ما از مالکی است و در يك حالی و دوره واقع هستیم که بزرگترین و مهمترین کار او فعلاً صرف تمام قوای خودش است برای اینکه در حدود و ملل زنده و قائم با لذات باشد یعنی باید بروشنائی موفقی افق و انتظام امور دلخوش نشده و جهة اساس همت خود را گذرن از یل نجات قرار دهد. یعنی واضح گفته شود و از آن مرحله بگذرد که برای زندگانی ملی خود مانند يك مملکت مستقل نگرانی نداشته باشد ما میخواهیم خودمان را آنگول بزنیم و تعارف کنیم باید صریح بگوئیم که ما هنوز مرحله نجات قطعی نرسیده ایم آن نیتی که داریم که کاملاً از هر نگرانی آسوده هستیم و یکی از ملل قویه عالم هستیم هنوز نشده ایم پس بیشتر سعی ما همت ما وقت ما و اقدامات اولیای دولت ما از همه واجب تر باید این باشد که قسمت بیشتر پول خودمان را صرف کارهای اساسی مملکتی بکنیم و برای مملکت يك بنیانی بر ما کنیم آن کارهای دیگر در جای خودش می شود و همه اش هم خرابست ولی البته تصدیق میفرمائید که کمتر کاری است که بدون پول فقط با نیت خوب اجرا شود. پس هر کاری که برای این مملکت میشود از همین پولی است که از مردم جمع آوری میشود و در صندوق دولت جمع میشود و اگر چنانچه پولی را تخصیص ندهند یعنی مجلس شورای ملی هم تصویب کند که فلان کار خوب را که میخواهند بکنند بکنند ولی وقتی پول نباشد آن مطلب بعمل نمی آید. پس وقتی که تمام کار مملکت بوسیله این پولی که جمع آوری میشود بعمل می آید و الان اجازه اش را میدهیم که صرف کنند باید نظر خودمان را اظهار کنیم که این پول را چه چیز صرف کنند بهتر است و آنچه ترتیب موفقی میکنند برای مملکت مفید نیستی در این جا است. که همیشه تکرار میشود

و بعقیده بنده باید هزار دفعه دیگر هم تکرار شود که تقدیم اهم بر مهم از واجبات اولیه است. ولی کسانی که در این باب حرف میزنند (چون بنده بعضی اوقات از جوان ها ملتفت شده ام) مقصود آنها این نیست که انکار امور مهمه را نکنند بلکه مقصود این است که بیشتر پول و همت و اقدام و وقت صرف کارهای مهمتر شود عقیده بنده این است که بعد از انتظام قشون و مالبه بحضرتی که این دو مقدمه اصلی همه اصلاحات است مفیدترین کارهای مملکت عبارتست از سیر کردن شکم مردم (یعنی بیداری آنها) کارهای حاصلخیز پیدا کنند که تروت پیدا کنند) و حفظ نفوس مملکت از امراض و روشن کردن مغز آنهاست ولی این آخری را مهمترین عاملی مملکت میدانم بودجه راهبش در مملکت دیگر مقایسه میکنند که به مانند از قرار صدی چند به هر يك از امور مملکت صرف میشود البته پولی که برای قشون مملکت صرف میشود انقلاب صدی سی و صدی سی و پنج صرف میشود که در جای خودش است و خیلی لازم است که در مملکت امنیت دائر بشود ولی همه جا بعد از مسئله امنیت داخلی و دفاع مملکت در مقابل خارجه مقدم بر سایر کارها بکارهای حاصلخیز اهمیت میدهند. این که عرض میشود همه جا یعنی آن مالکی که ترقی و تعالی مملکت بیشتر اهمیت میدهند. مملکتی که صدی ده کمتر برای معارف و تعلیم عمومی خودش صرف میکند این مملکت براه صحیح نمی افتد. خصوص مملکتی باشد که هزار ها فرسخ از قافله عقب افتاده باشد و باید نه بسرعت آنها بلکه سریعتر از آنها برود تا آنها برسد. مملکتی که صدی چهار صرف معارف می کنند به بودجه معارف نظر بفرمائید صدی چهار صرف معارف میشود و از آن صدی چهار هم شاید صدی يك برای تعلیمات عالیه و مدارس پایتخت مثل مدارس طب و حقوق و غیره صرف میشود و در واقع صدی دو برای تعلیم ابتدائی این مملکت از صغیر و کبیر و مرد و زن صرف میشود

و اگر تمام اصلاحات دیگر برای مملکت مطابق مقصود و دلخواه بعمل بیاید و تمام معادن را استخراج کنیم و راههای مملکت دست شود این فقره به تنهایی باعث این میشود که صرف این پول برای معارف کافی نیست که این مملکت به راه صحیح بیفتد و به آنجائی که باید برسد برسد. بنابراین است که بنده با این ترتیب بودجه مخالفم یعنی با بودجه ۱۳۰۶ مخالفم لهذا بلك دوازدهم آن هم هر دفعه مخالفم که بآن ترتیب صرف شود اگر فایده این عرایض داشته باشد. این است که یکی از آقایان نمایندگان که گمان میکنم مخبر کمیسیون بودجه سابق باشد وقتی اینجا صحبت کردند که البته خوبست این مطالب را ما حاضریم بنشینیم خود مجلس هم در این باب شرکت کند و يك درجه بندی در امور بکنیم ولی هیچ فرصتی برای مجلس در این کار داده نشده است و این سبب شده است بدو مطلب یکی اینکه بودجه همیشه بین ترتیب مجلس می آید که هر سال در اواخر اسفند که موقع فوت میشود مباحثه میشود و یکی دیگر این که مخارج مملکتی هیچ پیش بینی نمیشود و هر دو روز سه روز در برابر يك لایحه دولت هستیم برای مخارج معینی که يك اعتباری از مجلس میخواهند اگر می نشینند و همه اینها را فکر میکردند و پیش بینی میکردند و بودجه یعنی حقیقی اش مجلس می آمد این طور نمیشد انکار نداریم که بعضی چیز هی فوق العاده مثل آمدن مهاجرین بصره بمحمره و خوزستان پیدا میشود که اعتبار فوری میخواهد اما این جور هم نیست که ما تمام بودجه مملکت خودمان را قیراط قیراط و تکه تکه مجلس بیآوریم و تمام سال را مشغول بودجه بشویم زیرا این که هر هفته دولت يك لایحه می آورد سی هزار تومان ده هزار تومان اینها همه جزء بودجه است و اگر بلك مرکز عقلی پیدا شود در آنجا عقلای مملکت از اولیای دولت و نمایندگان ملت بحسرت همدیگر يك نقشه ترتیب بدهند نه نقشه

بکساله بلکه نقشه ده ساله. ترقی مملکت يك نقشه وسیعی میخواهد که در ده سال یا نوزده سال کامل شود و بدون نقشه هر اصلاحات و اقداماتی که ما میکنیم مثل سیر بلك آمدن آواره و گمراهی است که بالا می رود و پائین می آید و هی قوس صعود و نزول طی میکند و آخرش هم بعضی کار های مفید بعمل نمی آید و این مناسب نیست با مقدار پول و وقت و مشاوره که برای آن صرف شده است بلکه با این پول میشود اقدامات خیلی اساسی تر کرد که فوائدش ده برابر بیشتر و وسیع تر باشد و این نشان نقشه هم مجلس و هم دولت را بیان جا کشانده که در اواخر اسفند بلك چیزی می آورند و میگویند که نیت کنید که رای بدهید بان چیزی که در کمیسیون بودجه گذشته است و بعد از آن هم يك دوازدهم الی آخر سال بمجلس بیاورند این ترتیب يك ترتیبی نیست که مملکت را بلك جائی برساند. بنده میخواهم خیلی بیشتر توجه بدهم برای اینکه این لایحه که بدست ماده اند یعنی بودجه جدید بلك مصارف زیادی است که برای مملکت نه تنها در درجه اول و دوم نیست بلکه حتی در درجه ۹ و ۱۰ هم واقع نیست یعنی فوائد کلی در مقابلش نیست ولی برای مصارف معارف این مملکت و برای نجات مملکت که حفظ وسیله و چاره نجات این مملکت است که قائم بالذات بشود صدی چهار صرف میشود آن هم شاید صدی ۲ صرف تعلیمات عمومی میشود.

رئیس - آقای روحی
روحی - عرضی ندارم
رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - فرمایشات که آقای زاده فرمودند بطور اجمال بعضی از آقایان دیگر هم تذکر دادند بلك توبت دیگر هم همین جا مذاکره شد خود بنده هم همین عرایض را عرض کردم که اگر دولت و مجلس موفق شوند که بلك مطالعه و مذاکره بیشتری درست از روی اصلاحات مملکتی بلك بخارجی را برای مملکت تهیه کنند البته

همه است ولی بطور جریان امور در مجلس و تراکم کار باعث شد آنطوری که باید در سنه گذشته مطالعات دقیقه از طرف مجلس نسبت به بودجه مملکتی بشود و خود آقا صدیق میفرمائید ما که عضو کمیسیون بودجه قدیم هستیم خیلی سعی کردیم که بودجه را بطور تفصیل در معرض مطالعه مجلس بگذاریم راپورت آنرا تقدیم کردیم و متأسفانه خودتان مخالفت کردید هر وقت ما تقاضا کردیم بودجه مطرح شود فصل فصل و در اطرافش مذاکره بشود غالب آقایان گفتند این بودجه نیست چون قسمت بقسمت است و باید تمام بودجه بیاید تا داخل در شور آن شویم و وقتی تمام بودجه بطور تفصیلی از کمیسیون گذشت که سال آخر رسیده بود و راه عملی غیر از این که مجلس کرده و دولت هم موافقت کرده برای دیگری نبود اما اینکه می فرمایند که ما مخارج را نباید طوری کنیم که در آتیه مملکت قائم بالذات شود و کارهای ما بلك اساس و بنیانی پیدا بکنند بنده خیلی سختنود و سوز فرازم که اینجا عرض کنم که کار های ما در این مملکت نباید میکنند و قائم بالذات است و تاراج هیچکس غیر از ملت در این مملکت حکومت نمیکند و بجای این غیرت ایشان هم نبود بالاخره ما چهار پنج سال است اقتاده ایم در شرایط ترقی و اگر حضرت عالی الصافه بدهید مقایسه بکنید این سه چهار ساله اخیر را با سنوات قبله عرض میکنم که در این سنوات اخیر مشروطیت ما بلك تحریقات عمده کرده ایم هیچ جای شبهه نیست و باجه و ازیم با توجه بلك و با توجه بقاعده عالی مملکتی همینطور که مملکت اقتاده است بمجادد ترقی سریعتر میکنند و موضوعاتی که منظور شما بود آقایان دولت این مدت های کمی انجام شود. مشتاقان بهتر از هر کس خود حضرتعالی تصدیق دارند که کمین و تاراجی برای اصلاحات لازم است نه شله باه هر دوستانه و با هر مقدمات بحضور فرضاً بلك جنبه مهمتصیح ممالی مقام اینها را با خروج بلك غیر مملکتی کافی مادون اگر کمیته خط آهن و خطوط امیلیه

این مملکت کشیده شود لا اقل سی چهل سال وقت میخواهد. شوسه کردن طرق يك مدتی وقت لازم دارد تأسیس مؤسسات اقتصادی وقت لازم دارد تشویق مردم به تأسیس شرکت ها و اقدامات اقتصادی ملی و رفع سوء ظن از مردم و رفع این بد بینی که يك مرض مهلکی است در این مملکت پیدا شده مدتی وقت می خواهد. تغییر روحیات مردم و این سوء ظن ها يك مقدمات و مبنائی میخواهد. در هر صورت تصدیق فرمائید که غالب قضاها هم دوری است قضیه مصادره است اگر شما بفرمائید معارف را باید مقدم بداریم بر سایر مسائل تصدیق فرمائید که آنوقت باز خودتان خواهید فرمود که يك سرمایه هائی باید ملت داشته باشد تا عوائدی حاصل کند و تصرف توسعه و تکمیل معارف برساند تا يك علماء دانشمندی در این مملکت پیدا شود و توده هم با سواد شود آنوقت بنده عرض میکنم که تهیه ثروت برای توده باز معلق است معارف پس کاملاً تصدیق بفرمائید که قضیه دوری است و ما باید سعی کنیم که این سلسله دوریه را باید از کجا قطع کنیم و نقطه شروع ما در آن قسمت که شما میفرمائید کجا است؟

تقی زاده - از کم کردن مخارج بیهوده

بائینی - بله شما بنظر من می آید که بعضی مخارج بیهوده است اگر در بودجه ۱۳۰۶ يك مخارج بیهوده بود جایش این بود که همین الان شما بفرمائید که در بودجه ۱۳۰۶ چه مخارج بیهوده بتصویب مجلس رسیده چون این يك دوازدهم تامل او میشود و برای شما مطابق نظامنامه منعی نبود که عقیده خودتان را راجع تصارف بیهوده تذکر بدهید تا در ۱۳۰۷ بتصویب مجلس نرسد اگر نظر من اینست که این بودجه که دولت برای ۱۳۰۷ تهیه کرده است دارای يك مخارج فوق العاده ایست تماشا در جای خود بمورد است. مخارج بیهوده که اشاره فرمودید همان هائی است که تا بحال رأی داده ایم متلاً هفتصد و پنجاه هزار تومان شهریه و مستعمری و از این قبیل است که به عقیده بنده

تمام پول بی ربطی است که ما میدهیم و باید این اقلام را حذف کرد زیرا با این پول میشود همه کار کرد در موقع معلوم خواهد شد کی موافق است و کی مخالف در هر صورت چون بطور کلی فرمودید مخارج بیهوده میشود خوب است اقلام و صورت جزء آنرا معلوم ر معین فرمائید تا به بینیم آیا واقعا این مخارجی که میشود بیهوده است یا نه؟ مثلاً از چیز هائی که در بودجه منظور شده و قطع دارم خود جنابعالی هم با آن موافقت تخصیص مبلغی است برای اعزام محصلین بممالک خارجه و همینطور اعزام عده برای معرفی و آشنا کردن دول متمدنه دنیا بوضعیات کنونی مملکت خودمان زیرا همان طوریکه معاندین ما سعی میکنند که ما را غیر از آن چیزی که واقعا هستیم در نظر خارجه معرفی کنند و جلوه دهند ما هم باید بنویس خود مان سعی کنیم که آنطوری که هستیم خود مان را بدنیسا معرفی کنیم. پس این يك مخارج فوق العاده نیست و همینطور بعضی اقلام دیگر که در بودجه پیش بینی شده و لازم است. در هر صورت بودجه در کمیسیون جدید مطالعه خواهد شد و بعد راجعش به مجلس خواهد آمد آن وقت در موقع جناب عالی می توانید فرمایشات خودتان را بفرمائید اگر خودتان هم در کمیسیون تشریف دارید که نظر بانان را در آنجا خواهید فرمود و دیگر محتاج نخواهید بود که در مجلس این صحبت را تکرار بفرمائید. در هر حال چندین مرتبه است که بنده مترصدم يك عرابضی عرض کنم و حالا با يك عبارت دیگر عرض میکنم. همانطور که آقای تیروان يك وقتی گفتند يك قدری ما باید پروژه های عملی جلو روی خودمان بگذاریم و الا بطور کلی منفي بانی کردن دیگر برای این مملکت فائده ندارد و تعقیب اصول منفي بانی بحکم تجربه برای مملکت ما مضر است. و در آتی خواص ملت و آن اشخاصیکه درست بوضعیت گذشته آشنا هستند قضاوت خواهند کرد شاید حضرت عالی در آن موقع در ایران تشریف نداشتید

و در خارجه بودید و درست از جریان و از اوضاع آنوقت مملکت مطامع بستید از اینجهت شاید يك قدری حق دارید که يك چیزهای بیشتری را توقع داشته باشید و بفرمائید و امید وارم که همه آرزوهای جنابعالی هم بزودی انجام گیرد: ولی آن کسانی که همیشه با جریان امور همراه بوده و آن اوضاع و احوال سابق را دیده اند تصدیق خواهند کرد که اولاً اوضاع از چه قرار بوده و بعلاوه منفي بانی دیگر امروز فائده ندارد. تمام مرامهای سیاسی احزاب مختلفه مملکت که در این ازمنه تشکیل میشد تمام با اجرا شده و با در دست اقدام و عمل است. و بعبارت اخیری در این دو ساله هرچه که منظور نظر احزاب سیاسی این مملکت بوده تمام روی ریل عمل افتاده و در زمان کمی انشاء الله موفق خواهیم شد که تمام نظریاتی که منظور نظر آقای آقا و سایرین است همه انجام گیرد و عملی شود. در هر صورت بعقیده بنده منفي بانی آری ندارد و خیلی خوش وقت میشدم که از نظر جزئیات این منفي بانی را میفرمودند زیرا همانطوری که خودتان تذکر دادید و فرمودید که ناچاریم کلیات بگوئیم تصدیق می فرمائید که مطابق موازین علم منطق کلیات همیشه ناشی و منشعب از جزئیات معینی است و هر وقت که انسان يك کلیاتی را در نظر می گیرد باید آن کلیات يك قدر روجه مشترکی با جزئیات داشته باشد که اسمش مصادیق است بعبارت اخیری هر کلی باید منطبق با جزئی و مصادیق باشند این مسئله مشکلی نیست و فرض هم خیلی آسان است پس خوب است شما دو سه تا از جزئیات و مواد آن کلی را که در نظر دارید از آن انتزاع فرموده و آنها را بفرمائید تا از لحاظ روشن شدن اذهان مطلب معلوم شود شاید ما هم با شما موافقت میکردیم

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - کسی اجازه نخواسته است

شیروانی - بنده اجازه خواسته ام

رئیس - راجع به کفایت مذاکرات می خواهید بفرمائید

شیروانی - بلی

رئیس - بفرمائید

شیروانی - عرض میکنم از قرار تحقیقی که بنده کرده ام يك سوء تفهیمی نسبت به بودجه صحیه مملکتی شده که این مسئله دامن گیر تمام مملکت دارد میشود و بنده ناچارم این مسئله را در اینجا تذکر بدهم و این سوء تفاهم را رفع کنم خوب است آقایان اجازه بدهند که بنده راجع باین مسئله که دارد دامن گیر همه مملکت میشود مختصری عرض کنم تا سوء تفاهم رفع شود.

رئیس - رای میکنیم. آقایانیکه مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند.

(معدودی برخاستند)

رئیس - رئیس تصویب نشد. آقای زوار

زوار - بنده میخواستم راجع بکفایت مذاکرات

صحبت بکنم.

رئیس - آقای دادگر

دادگر - موافقم

رئیس - آقای عراقی

عراقی - موافقم

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - موافقم

رئیس - آقای وثوق

میرزا عبدالله خان وثوق - بنده موافقم

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - موافقم

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده موافقم

رئیس - آقای شیروانی

شیروانی - بنده با اینکه کسالت دارم و ممنوع از اینکه حرف بزنم ولی چون موضوع مهمی است و اشتباهی شده لهذا باید عرض کنم ترفیع اشتباه بشود. آقایان اعضاء کیسیون بودجه قدیم نظرشان هست در موقع طرح بودجه صحیح در کیسیون گفته شد راجع به بودجه ولایات در آئیه دولت چه نظری دارد. برای اینکه اگر آقایان نظرشان باشد ما یک چهل هزار تومان اختصاص برای صحیح ولایات در همین دوره ششم تصویب کردیم. اساساً معنی عمل یک دوازدهم همانطوری که در قانون تصریح شود عبارت از عملی است که در اسفند ماه سال قبل شده و در ماههای سال جدید هم بهمان ترتیب عمل شود یعنی مثلاً اگر بودجه صحیح ولایات و مواجب دکتر هائی که بولایت اعزام داشته اند سابقاً بیست یا سی هزار تومان بوده ولی در اسفند ماه ۱۳۰۶ اضافه شده است در ماههای ۱۳۰۷ هم باید بهمان مآخذ و میزان اسفند ماه ۳۰۶ عمل و مصرف شود. بنده در نتیجه تحقیقاتی که از اداره صحیح کرده ام معلوم شد اینکار را نکرده اند در صورتیکه امسال ما صد و ده هزار تومان هم به بودجه صحیح افزوده ایم زیرا بودجه صحیح در سال قبل در حدود دو بیست و چهل هزار تومان بود ولی برای ۳۰۷ سیصد و پنجاه هزار تومان در نظر گرفته شده. بنده در این جا چنانچه آقایان میدانند همیشه مخالف بودم که صحبت مرکز و ولایات شود یعنی وقتی که بعضی از آقایان راجع به تبعیض ولایات با مرکز صحبت میکردند بنده همیشه موافق بودم که این حرفها خوب نیست و مصلحت میدانستم صحبت مرکز و ولایات بماند آید و معتقد بودم که البته مرکز باید یک رجحانی نسبت بولایات داشته باشد ولی این کاری که الان کرده اند حقیقه یک طوری است که بهیچوجه منطقی و صحیح و از روی انصاف و عدالت نیست. بنده حالا عرض میکنم تا ملاحظه فرمائید به بیند چه

قدر بی انصافی است

کدام انصاف و مروت حکم میکند که از سیصد و پنجاه هزار تومان بودجه که برای صحیح منظور شده فقط سی و دو هزار تومان برای تمام مملکت باشد ولی سیصد و بیست هزار تومان برای شهر طهران بالاخره این ترتیب زندگانی نیست. واقعاً این ملوک الطوائفی است و ما نمی توانیم زیر بار این وضعیت برویم. این لامرکزیت است و با این ترتیب می خواهند ولایات را مستعمره مرکز قرار دهند. خون یک نفر قمشه یا یک نفر شیرازی یا بوشهری بالاخره کمتر از خون یک طهرانی نیست؟! اگر او هم مالاریا بگیرد باید معالجه شود والا میمیرد و بجای دیگر سرایت می کند اهالی تمام ایران یکی هستند و نباید این درجه تفاوت قائل شد. و تمام بودجه مملکتی را نباید صرف مرکز کنند و بنده ناان ترتیب مخالفم. و همان طوری که نماینده محترم آقای تقی زاده فرمودند باید در بعضی مسائل فکر اساسی کرد امسال آمده اند صد هزار تومان برای بودجه صحیح مثلاً محل پیدا کرده اند ولی در مقابل این پول هم خرج تراشیده اند که این صد هزار تومان را در واقع خرج برایش درست کرده اند و بالاخره این ترتیب چاره درد این مملکت را نمیکند - باید فکر اساسی کرد و طوری کرد که این وجوه خرج صحیح مملکت شود نه اینکه یک مخارجی برسد و در آئیه باید این عدم تناسبی که در مسائل حیوانی ما است موقوف شود. در بودجه ۱۳۰۷ که این مبلغ برای صحیح اضافه شده باید صرف مخارج واقعی خودش که صحیح ولایات باشد بشود والا بنده از مخالفین هستم. در تمام مطبوعات و مقالات گفته و خوانده میشود که اصلاحات را باید از لحاظ اهم فی الایم شروع کرد و همان طوری که گفته اند اصلاحات اولیه عبارت است از:

اصلاحات اقتصادی، و معارف و صحیح. بالاخره یک جامعه برای اینکه توانا باشد باید پول داشته باشد و

صحیح داشته باشد یعنی بدن سالم و معارف داشته باشد یعنی فکر روشن و سالم غیر ازین سالم و فکر سالم دیگر چیزی نیست. اصلاً زنده گی بسته به همین چیزها است. آن وقت چه موجب شده است که بودجه وزارت داخله باید یک میلیون و نیم باشد ولی بودجه صحیح تمام مملکت سیصد و پنجاه هزار تومان؟! در صورتیکه اولی مضرات ولی در دومی افلا تقعی متصور است. در هر حال عرض بنده این است که میخواستم مخصوصاً در حضور نمایندگان دولت عرض کنم که عمل صحیح عجالاً در این يك دوازدهم مطابق صریح ماده که خودشان نوشته اند بایستی مطابق و بر طبق عمل اسفند ۳۰۵ باشد یعنی هر چه در آن تاریخ بولایات داده اند باید در این يك دوازدهم بدهند تا اینکه بودجه صحیح بمجلس بیاید و در آنوقت يك فكر اساسی برای ولایات خواهیم کرد. ولایات ایران مستعمره مرکز نیستند. این بود عرض بنده

مخبر - تصور میکنم مطابق بیاناتی که نماینده محترم فرمودند يك سوء تفاهم و اشتباهی رخ داده است بودجه صحیح اگر کم است يك موضوع علیحده است و البته در موقعی که بودجه مملکتی مطرح میشود باید در این باب حرف زد و مازادی برایش تهیه کرد ولی هنوز بودجه صحیح را نیاورده اند تا این فکر اجرا شود و این اعتراضی که نماینده محترم کردند باید دانست که این همین قلمی است که خودشان در موقعی که در کیسیون سابق تشریف داشتند با نظر خودشان تهیه شده و امروز هم دولت این لایحه را آورده و در این يك دوازدهم منظور شده و این اعتبار روی همان پایه است که خودشان تنظیم کرده اید البته هر میزان و مبلغی که برای هر ولایتی منظور شده اگر در ۳۰۶ هم پرداخت نشده باید بیزه آوند و در ۳۰۷ هم در نظر بگیرند و بیزه آوند بملاوه از این سیصد و شصت هزار تومان بودجه صحیح تقویاً هفتاد و هشتاد هزار تومان اعتبار اعتبار است برای جلو گیری از امراض مسریه و به هیچ وجه مربوط بنده

بودجه صحیح مرکز نیست این قسمت را باید تفکیک کرد زیرا این مبلغ غالباً در ولایات مصرف پیدا میکند و در سرحدات صرف میشود برای جلو گیری از امراض مسریه و يك مبلغ دیگری هم بابت پول دوا و تهیه دوا است که جزو بودجه مرکز محسوب شده ولی بدیهی است که تنها در مرکز مصرف نمیشود و غالباً در مرضخانههای ولایات مصرف خواهد رسید زیرا دوا را از مرکز باید بخارج بفرستند و از طرف دیگر این سیصد و شصت هزار تومانی که برای کل صحیح مرکز و ولایات منظور شده اگر کم است این موضوع جداگانه ایست این واضح است و بنده تصور میکنم هیچ کسی منکر و مخالف این نخواهد بود که این بودجه برای صحیح همه مملکت کم است ولی باید تصدیق کرد که در کیسیون سابق این طور قرار داده شده و آنها این مسائل را می بایستی در نظر بگیرند و بحث کنند و اگر بحثی هم کرده اند نتیجه اتی همین است که امروز بمجلس آمده و البته از طرف کیسیون وقت با دولت توافق نظر حاصل شد و امروز يك دوازدهم آری این طریق آورده اند و خلاصه آنکه این بیاناتی که فرمودند موردش در این موقع نبود جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است. بنده عرض میکنم آقای سید یعقوب - بنده مخالفم بنده با این کارها

رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - بنده برای استحضار آقایان عرض میکنم که اطباء الطوائف ولایات را تماماً اخذ کرده اند و حقوقی هم نشان میدهند. خلاصه يك طور بی بکنید که حقوق آنها تعیین شود. بنده دیگر مغر بی نمانم

رئیس - رای میکنیم بکفایت مذاکرات. آقایانیکه مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند

(عددی زیادی قیام نمودند)

رئیس - اکثریت است در پیشگاه آقای مدیر

رئیس - اکثریت است در پیشگاه آقای مدیر

اسم لله تعالی - پیشنهاد میکنم بعنوان تبصره بر ماده واحده اضافه شود: پرداخت حقوق اشخاص با مراعات تفصیل ذیل خواهد بود.

حقوق رئیس الوزراء ماهانه یکهزار تومان و حقوق هر وزیری ماهانه پانصد تومان و حقوق معاون ماهانه دویست و پنجاه تومان خواهد بود و حقوق سایر مستخدمین با اضافه نك حقوق رتبه مادون بر رتبه ما فرق خواهد بود.

رئیس - آقای مدرس بطوریکه بعضی از آقایان پیش بینی میکنند این بودجه مال ۱۳۰۷ است یعنی این دو سه ماهه مافرصت نخواهیم کرد که بودجه تفصیلی بنویسیم و از طرف دیگر هم نمیشود مردم را ب حقوق گذارد. و مجبورند همه ماهه همینطور پیشنهاد کنند و ما هم رای بدهیم. این پیشنهادی که بنده کرده ام گمان نمیکنم يك ضرر اساسی داشته باشد چرا که در واقع يك تنظیمی است در بودجه. زیرا همانطور که در بودجه وزارت عدلیه رعایت يك ترتیب و میزان اساسی کرد که بهمان نسبت رتبه‌ها بالا بروند و حقوق بگیرند و در اینجا بيك نحو واحد زنی کرد ولی چون در آن جا درجه اول پنجاه تومان حقوق برایش قائل شدیم درجات بعد را ربع اضافه کردیم و همین قسم درجه بندی کردیم تا بالا. مثلاً درجه دو حقوق درجه يك را داشت بعلاوه ربع. درجه سوم ربع درجه دوم را اضافه برد. همین جور تا آخر اما در اینجا چون ما حقوق رتبه اول را سی و دو تومان گرفتیم از این جهت بنده پیشنهاد کردم نك علاوه شود مثلاً رتبه دوم حقوق رتبه يك را بعلاوه نك خواهد داشت و همینطور به بالا. و اگر آقایان حساب بفرمایند خواهند دید که تا رتبه چهار چندان تفاوتی نخواهد کرد (بلکه هیچ تفاوت ندارد) و از رتبه پنج به بالا کمی تفاوت خواهد داشت. در هر حال من نمیگویم این حقوق کم است یا زیاد ولی عرض میکنم

این درجه بندی فعلی بی تناسب است زیرا بدون فلسفه زنی کرده و بالا رفته خوب است آقای شیروانی هم توجه بفرمایند. باین ترتیبی که عرض کردم رتبه اول سی و دو تومان رتبه دوم با اضافه نك رتبه يك و همین طور رتبه ۳ با اضافه نك رتبه ۲ غرض این است که در تمام رتبه‌ها بيك نحو و هیچ واحدی بالا برود و این ترتیب به عقیده بنده اجحاف هم نیست برای اینکه تا رتبه چهار و پنجم تفاوتی حاصل نمیشود درجه نه هم سیصد و شش تومان میشود. ما دم از اقتصاد میزنیم اقتصاد دو جور است. يك قسمت اقتصاد این است که پیدا کنیم و قسمت دیگر اینکه کم خرج کنیم اما نسبت به آقایان وزراء چون خود این آقایان در حقیقت رواساء و اولاً از دیگران هستند و این هم يك مبلغ جزئی است و چیز قابل نیست برای اینکه بر سایر مستخدمین هم کوارا باشد خوب است همین پانصد تومان را بگیرند. این مفاد پیشنهاد بنده است و بعلاوه برای يك ماه هم هست و چون مظنه داریم که این بودجه يك ماه در واقع مال دوازده ماه خواهد بود و هرکاری که ما برای يك ماه میکنیم برای دوازده ماه منظور خواهد شد از این جهت بنده این پیشنهاد را کردم.

مخبر - بنده در این جمله اخیر فرمایشات آقای مدرس نظری دارم که باید عرض کنم. اگر این نیت آقایان اجرا شود که این يك دوازدهمی که دولت امروز آورده است و مجلس هم در واقع بهمین رضایت میدهد این در واقع بودجه ۱۳۰۷ باشد آنوقت دیگر مورد پیدا نمیکند بودجه هائی که طبع و توزیع شده مطرح شود و نظر مخالف و موافق معلوم شود. و البته خود حضرت آقا هم راضی نخواهند شد که این فکر در مجلس ایجاد شود ما باید سعی کنیم که قبل از انقضاء دوره بودجه تفصیلی و جزء را به بینیم و باز رای بدهیم بنده شخصاً نمی توانم این مسئله را تصدیق کنم که ما چشم بسته بدون استحضار از بودجه ۱۳۰۷ باین شکل و باین يك

دوازدهم رای بدهیم. يك قسمت از بودجه های تفصیلی به کمیسیون بودجه آمده و بودجه ها در اواخر اردی بهشت به مجلس می آید آنوقت ممکن است آقایان فکرشان را که خیلی منطقی است بفرمایند محل تردید نیست که قانون استخدام محتاج به يك اصلاحاتی است و يك اصلاحاتی باید در آن بشود. این واضح است ولی عجله مورد ندارد. از این جهت از آقا تقاضا دارم حالا از این قسمت صرف نظر بفرمایند و ما این فکر آقا را در کمیسیون بودجه تحت مطالعه در میآوریم و در موقع مذاکره خواهیم کرد و توافق نظر حاصل خواهد شد.

رئیس - رای میکنیم آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند
(عده قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد پیشنهاد آقای شیروانی
(باین نحو خوانده شد)

تبصره ذیل پیشنهاد میشود
تبصره - اعتبار حقوق دکترهای ولایات تا تصویب بودجه ۱۳۰۷ بر طبق اعتبار مصوبه اسفند ۱۳۰۶ منظورر نادیده خواهد شد

رئیس - آقای شیروانی
شیروانی - مخبر محترم در اینجا يك اشتباهی فرمودند و هم ضمناً بيك بی لطفی. اما اشتباهشان این بود که تصور کردند بنده نسبت به بودجه ۳۰۷ که دولت به مجلس تقدیم کرده ایرادی دارم. در صورتی که هنوز آن بودجه تفصیلی به مجلس نیامده تا بنده عرض و ایرادی بکنم. اما بی لطفی که کردند این بود که فرمودند در کمیسیون بودجه قدیم چرا این کار را نکردند بنده مقصود اینست که همان کاری که ما کردیم شما تغییر ندهید. در بودجه ۱۳۰۶ ما يك سی و دو هزار تومان و يك چهل هزار تومان برای بودجه صحیح ولایات

تصویب کردیم و صرف شده حالا هم مقصود اینست که همان مبلغی که در اسفند ۳۰۶ بصحیه ولایات و بدکتر های ولایات حقوق داده میشده از اول ۳۰۷ هم بهمان مبلغ پرداخت شود تا بودجه ۳۰۷ بمجلس بیاید. بيك عده از اطباء در ولات يك حقوق هائی داده می شده و کنترانشان تا آخر ۳۰۶ بوده حالا که میگوئیم کنترانشان را دو باره تجدید کنید میگویند اعتبار نداریم در صورتیکه ما در ۱۳۰۶ اعتبار داریم و همین مبلغ هم در اسفند داده شده. پس حالا چطور اعتبار ندارند؟! بهر حال مقصود این است همان کاری که کمیسیون بودجه قدیم کرده بهم نزنند و وضعیات را کماکان باقی بدارند تا بودجه ۳۰۷ بیاید بمجلس و در اینجا تکلیفش معلوم شود

مخبر - برای اطلاع خاطر نماینده محترم عرض میکنم که راجع بصحیه قلم ولایات معین و قلمی هم که برای مرکز و مخارج متفرقه از هر قبیل. از قبیل اعتبار برای جلوگیری از امراض مسریه و خرید دواجات و غیره هست همه منظور شده و بنده تصور نمیکنم که این پیشنهاد يك چیز جدیدی را ایجاد کند. بهر حال بنده قبول میکنم

رئیس - پیشنهاد آقای دشتی
(باینمضمون خوانده شد)

بنده تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم: از شهریه ها فقط شهریه هائی پرداخته میشود که از سی تومان تجاوز نکند

رئیس - آقای دشتی
دشتی - یکی نیامدن بودجه ها به مجلس و مطرح نشدنش همین است که بجالی بدست نیاید تا در باب شهریه مذاکراتی بشود. در سال ما هفتصد هشتاد هزار تومان پول باین عنوان میدهیم. حقوق انتظار خدمت هم میدهیم. تقاعد هم میدهیم. شهریه و مستمریات هم میدهیم.

بعضی اوقات که از این عنوان در مجلس صحبتی

شد یکی از امور ممکن دلیل میآورد که مرید فقیر است از این جهت باید شهریه و مستمری بگیرد. بنده عرض میکنم آن پول بدهی مرتب فقیر تر است. ما بچه مناسبت باید از این رعایت و مردمان فقیر بگویم و بیست عده دیگر دهیم؟ همیشه مدد برای اینکه مرعات قسمت فقر هم شده باشد پیشنهاد کرده که تا مبلغ سی هزارت داده شود و از سی تومان بالا باشد تا در موقع بودجه در طرفین صحبت کنیم.

مخبر: این مسأله بسیار در مجلس مورد بحث است. مذکور شده است که در وقت مجلس میگویم که در این محوره واحدی وجود است. در مجلس باید کسر و تقاضای این بودجه بکنیم چنانچه در دوره چهارم در این فلام يك تقابلی شد ولی در يك مطالعه و تجدید نظر دیگری در این فلام لازم است. در بعضی است که این تجدید نظر هم به نفع جزیره سمندرگ خواهد بود. ولی حالا می خواهیم يك گزارش را برای بدیم موردی می این کار ندارد. این کار باید در نتیجه اصلاحات در قوانین موضوعه صورت گیرد و از آن مسائلی است که در موقع خودش باید اصلاح شود. لهذا تصور میکنم حالا سندی ندارد. در کمیسیون بودجه این مطلب عنوان خود هستند. آقایان ممکن است در آنجا تشریف بیاورند و نظریات خودشان را بفرمایند. انشاء کمیسیون هم اکثر از رفقای خودشان هستند و امیدواریم این نظریه شان تأمین شود.

رئیس: رأی میگیریم آقایانیکه این پیشنهاد را تصویب میکنند قیام فرمایند.
(چند نفری قیام نمودند)

رئیس: تصویب نشد پیشنهاد آقای بامداد
(با این کیفیت قرائت شد)

تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم دولت مکلف است لایحه تشکیلات کلیه دوائر دولتی را تا دو ماه دیگر تقدیم مجلس نماید

رئیس: آقای بامداد

زند و رو نموده شد. پس باید دولت را مکلف کرد لایحه تشکیلات خودش را هر چه زودتر به مجلس بیاورد سابقاً قهقاری در این باب از مجلس گذشته. حالا هم در واقع مقصود بنده تذکر همان قانون است و میخواهم دولت قبول کند تشکیلات خود را در هر چه زودتر مجلس بیاورد تا ما دیگر این همه نگرانی و شکایت از بودجه نداشته باشیم.

مخبر: بنده تصور میکنم این قانونی باشد و قانون سابقی که مجلس دو رأی داده و آن وقت این چه صورتی خواهد داشت. مجلس يك قانونی وضع کرده ولی از دولت ندریده که تو قبول داری یا نه؟ حالا هم قانون بر قانون میشود. در این صورتی ندارد. در قسمت اظهاراتی که نماینده محترم فرمودند جوابشان در واقع در خود اظهاراتشان بود یعنی فرمایشاتشان جواب داده خودشان بود فرمودند جزر و مد البته يك مملکتی که رو به توست و هر روز رشد میکند باید جزر و مد داشته باشد و این يك چیز ضروری است. هشتصد هزار تومان از بودجه وزارت مالی کسر کردند اگر آن تشکیلات يك تشکیلات است و خوبی بود که نمیشد این کسر را کرد. ولی چون آن تشکیلات خیلی توسعه داشت و زیاد بود در واقع بصره بود از این جهت این مقدار کم شد بدون اینکه باصل قضیه لطمه و صدمه وارد آورد در واقع این قلم هشتصد هزار تومانی که کسر شد هیچ صدمه بجائی نرزد در صورتیکه مطابق بیانات جناب عالی می نایستی اداره اوقاف با آن بودجه هنگامت که سابق داشت حالا هم بقی باشد و يك قسمت از پول این مملکت صرف آن بشود. از طرف دیگر شما خودتان میدانید تا هفتاد روز یا دو ماه دیگر متخصصین مالی ما از آلمان و سوئیس وارد خواهند شد. آخر ما باید يك کاری هم برای آنها بگذاریم همه کارها را که ما نباید خودمان انجام دهیم. برای آنها هم که عنقریب میآیند باید يك کاری گذارد و بالاخره اگر هم باید يك تشکیلاتی داد يك تشکیلات قابل دوام و ثباتی

باید باشد نه اینکه امروز يك تشکیلاتی بدهیم ولی باز فردا به هزار اشکال و مانع برخوردیم. از این نظر بنده تقاضا دارم نماینده محترم پیشنهادشان را مسترد بفرمایند.

رئیس: رأی میگیریم آقایانیکه این پیشنهاد را قابل توجه میدانند قیام فرمایند
(چند نفری برخاستند)

رئیس: قابل توجه نشد. رأی گرفته میشود باورقه به ماده و تبصره. آقایانی که موافقتند ورقه سفید خواهند داد. آقای فیروز آبادی ختم جلسه را پیشنهاد کرده اند.

جمعی از نمایندگان: (باهمه) خیر. قبل از رأی نمیشود.

فیروز آبادی: بنده موافقم که پس از رأی جلسه ختم شود
(اخذ واستخراج آراء بعمل آمده نتیجه بترتیب ذیل حاصل شد)
ورقه سفید علامت قبول هشتاد و يك ورقه کبود علامت رد يك

رئیس: عده حاضر نود و شش باهشتاد و يك رأی تصویب شد

- اسامی موافقین آقایان: کی استوان - حاج میرزا مرتضی - دولتشاهی - آقا زاده سبزواری - اسکندری - احتشامزاده - محمود رضا - عصر انقلاب - حیدری - امیر اسدالله خان عامری - نجومی - پالیزی - وزیری - دکتر طاهری - فهیمی - افشار - دکتر مصدق - فرهنگد و کیلی طباطبائی - محمد ولی میرزا - فرشی - میر ممتاز دکتر رفیع امین - ابراهیمی - دکتر لقمان - حاج میرزا حبیب الله امین - مسعود - آقا علی زارع - عدلی - امامی خوئی - بهرام جان ساکنیان - بنی سلیمان - مقدم - محمدتقی خان اسعد - معظمی - جوانشیر - روحی

بامداد: عرض میکنم در هر صورتی که يك دوازدهم در دوازدهم مجلس میآید همه شکایت دارند از اینکه ما بودجه تفصیلی را نرسیده ایم تا در طرفین مذاکره کنیم از آن طرف هم دولت خیلی سعی کرد بودجه تفصیلی بیاورد کمیسیون بودجه سابق هم خیلی در این باب تا کنون کرد و شکایت کرد که چرا بودجه های تفصیلی را بیاورید و همین کمیسیون اخیر از آن با حق هم با آمد بود بر روی بودجه بنده از این جهت شکایت در نشان صورتی است که ما عمل جزر و مد را در غالباً قبض و بسط دارد در صورتیکه تشکیلات و مؤسسات مملکت باید نظر مجلس شورای ملی باشد که بنده دولت هر کاری که میخواهد نظر خودش باشد آورد باشد ملاحظه بفرمایند در این باره که در این مجلس تقدیر می کنند بعد از چندین سال که در این تجدید نظر پس میگیرند در دو مرتبه می آورند در میآورند میبرد از کمیسیون فنس میآورند. گاهی يك طرفه اصلاح میکنند گاهی در اداره اضافه میکنند. این جزر و مدها و تغییرات نامه بر این است که دولت تشکیلات مرانی برای وزارتخانهها پیش ندارد. و نمایندکان نمیدانند که دولت دارای چه تشکیلاتی است از برای آن بودجه بگذرانند. در سابق با توفیق آراء رأی دادند که دولت در ظرف سه ماه قانون تشکیلات خودشان را به مجلس بیاورد اگر این طور بشود دیگر هیچ لازم نیست که مجلس بجزئیات بودجه رسیدگی کند برای اینکه وقتی که لایحه تشکیلات به مجلس آمد و تشکیلات هر وزارتخانه معلوم شد، معین است که هر اداره چقدر ضابط و چقدر ثبات و عضو مثلاً خواهد داشت در اینصورت نه وقت مجلس تلف میشود و نه وقت کمیسیون. دولت تا کنون لایحه تشکیلات خودشان را به مجلس نیاورده وزارت مالیه میگوید بودجه من تشکیلات من است ولی اگر بودجه ثابت شد و خواستند تغییر بدهند باید تا اجازه مجلس باشد. آنوقت تشکیلات وزارتخانهها و ادارات هر روز

نظام مافی - جمشیدی مازندرانی - صالحی لرستانی - بدر
 بحیی خان زنگنه - ضیاء - میرزا ابراهیم آشتیانی - یور
 نیمور - موقر - ملک مدنی - مفتی - جهانشاهی -
 آقا سید یعقوب - خطیبی - فرمند - کازرونی - آقا سید
 کاظم بزدی - آیت الله زاده اصفهانی - نگهبان - عباس
 میرزا - دشتی - زوار - شیروانی - مرضی قلی خان
 بیات - عمادی - نوبخت - عراقی - میرزا عبد الله
 خان ونوق - اسفندیاری - میرزا عبدالحسین - ذوالقدر
 مولوی - ثقة الاسلامی - طباطبائی دبیا - جلائی - امیر

حسین خان ایلیخان - افسر - آیه الله زاده خراسانی -
 شریعت زاده - خواجوی - یاسائی - محمد آخوند -
 داد گر
 مخالف - آقای نقی زاده
 رئیس - آقای فیروز آبادی پیشنهاد کرده اند هفته
 چهار جلسه باشد ولی چون عده کافی نیست تکلیف این
 امر روز یکشنبه معین خواهد شد جلسه آتیه روز یک
 شنبه چهار قبل از ظهر .
 (مجلس یکساعت بعد از ظهر ختم شد)

قانون

تمدید اختیارات آقای مهدیقلی خان هدایت رئیس کل مالیه تا هفتاد روز

مصوب ۲۳ فروردین ماه ۱۳۰۷ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی از تاریخ انقضاء مدت اختیارات سابق تا هفتاد روز دیگر مدلول قانون
 ۲۴ دیماه ۱۳۰۶ را که بموجب آن اختیارات مندرجه در قانون اسد ۱۳۰۱ به آقای مهدیقلی خان هدایت رئیس الوزراء
 واگذار شده بود تمدید مینماید

تبصره ۱ - دولت مکلف است قبل از انقضای مدت فوق استخدام خزانه دار سویی را که بموجب
 قانون ۲۶ بهمن ماه ۱۳۰۶ تصویب شده است تمام کرده مشغول کار شود و پس از اشتغال خزانه دار اختیارات رئیس
 مالیه ملغی خواهد بود

تبصره ۲ - تبصره قانونی ۲۴ دیماه ۱۳۰۶ بموجب این قانون ملغی است
 این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه ۲۳ فروردین ماه ۱۳۰۷ شمسی بتصویب مجلس شورای

رئیس مجلس شورای ملی : حسین پیرنیا

ملی رسید

قانون

اجازه پرداخت اعتبارات مصوب ۱۳۰۶ در فروردین ماه ۱۳۰۷ بابت مخارج مملکتی

مصوب ۲۳ فروردین ۱۳۰۷ شمسی

ماده واحده وزارت مالیه مجاز است مخارج مملکتی را بابت فروردین ماه ۱۳۰۷ در حدود اعتباراتی
 که برای اسفند ماه ۱۳۰۶ تصویب شده است بر طبق قوانینی که شامل این قبیل پرداخت ها میشود نادیده نماید
 تبصره - اعتبار حقوق دکتراهی و ولایات تا تصویب بودجه ۱۳۰۷ بر طبق اعتبار مصوبه اسفند ۱۳۰۶
 منظور و نادیده خواهد شد

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و سوم فروردین ماه یک هزار و سیصد و هفت شمسی

حسین پیرنیا

رئیس مجلس شورای ملی

بتصویب مجلس شورای ملی رسید